

Kuinka uutissatiiria tehdään

Pekka Luukkala

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Journalismi

Tutkimus

2022

Tiivistelmä

Tekijä(t) Luukkala Pekka
Tutkinto Medianomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Suomalaisen uutissatiirin kehittyminen
Sivu- ja liitesivumäärä 44
Tutkin opinnäytetyössäni, kuinka uutissatiiria tehdään, sillä haluan tehdä uutissatiiria itse. Olen toimittaja ja koomikko. Olen tehnyt stand upia vuoden, eli minulla on hyvät lähtökohdat uutissatiirin tekemiselle.   Esittelen opinnäytetyössäni, mistä satiirissa, poliittisessa satiirissa ja uutissatiirissa on kyse ja miten uutissatiiria tehdään.   Käsittelen opinnäytetyössäni kotimaisia uutissatiireja, Uutisraporttia, Noin viikon uutisia ja Noin viikon studiota. Valitsin kyseiset satiirisarjat, sillä olen seurannut niitä tarkasti ja ne ovat minulle erittäin tuttuja. Haastattelin myös sarjojen tekijöitä, Uutisraportista Tuomas Peltomäkeä, Noin viikon uutisista Janne Zareffia ja Noin viikon studiosta Anders Heleniusta.   Opinnäytetyöni lopussa kerron, miten oman uutissatiirini, Maailmanlopun uutisten pilottijakson teko onnistui, minkälaisen vastaanoton se sai ja miten tulen kehittämään sarjaa jatkossa.
Asiasanat Tärkeysjärjestyksessä 3–6 asiasanaa, jotka kuvaavat työn sisältöä parhaiten. Hyödynnä asiasanastoja http://finto.fi/fi/ ja https://annif.org/ Uutissatiiri, ajankohtaissatiiri, poliittinen satiiri, huumori, journalismi, viihde

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Uutissatiiri.....	4
2.1 Mitä on uutissatiiri?.....	4
3 Uutisraportti	8
3.1 Uutisraportin ensimmäinen esikuva Daily Show.....	8
3.2 Uutisraportin alku.....	10
3.3 Uutisraportin toinen esikuva Last Week Tonight with John Oliver.....	10
3.4 Uutisraportin katsotuin video	12
3.5 Uutisraportin katsotuin jakso Youtubessa.....	13
3.6 Uutisraportin kohtaama kritiikki.....	14
3.7 Uutisraportin käsittelemät rankat uutisaiheet.....	17
3.8 Uutisraportin vastaanotto.....	18
3.9 Uutisraportin päättyminen.....	19
4 Noin viikon uutiset.....	20
4.1 Noin viikon uutisten tekotapa.....	20
4.2 Noin viikon uutisten alkuosuus.....	21
4.3 Amerikka ensin, Suomi toisena.....	23
4.4 Guggenheim-rap.....	25
4.5 Suosituimpana pääaiheena rahka.....	25
4.6 Juuri tulleen tiedon mukaan ja syystäkin ylijääneet vitsit.....	26
5 Noin viikon studio.....	28
5.1 Kahden juontajan uutissatiiri Weekend Update Yhdysvalloista.....	28

5.2 Noin viikon studion rakenne.....	30
5.3 Noin viikon studion vastaanotto.....	33
5.4 Koronapandemian vaikutus Noin viikon studioon ja haasteet.....	33
5.5 Noin viikon studion päättyminen.....	34
6 Oma uutissatiiri: Maailmanlopun Uutiset.....	35
6.1 Maailmanlopun Uutisten vastaanotto.....	35
7. Pohdintaa: Uutissatiirin teko käy työstä.....	37
8.Lähteet.....	38

1 Johdanto

Valitsin opinnäytetyöni aiheeksi uutissatiirin tekemisen, sillä pidän erittäin paljon uutissatiireista ja teen itsekin Strand upia. Lisäksi haluaisin tehdä itse uutissatiiria. Keräsin aineistoa määrällisesti eli kvantitatiivisesti.

Satiirilla tarkoitetaan kirjallisuudenlajia tai esitystapaa, jolla ihmisen moraalisia heikkouksia pyritään pilkkaamaan tai tekemään naurunalaiseksi. Näin voidaan kiinnittää huomio yleisimpiin yhteiskunnallisiin epäkohtiin (Tieteen termipankkia).

Satiirikko pyrkii yleensä ottamaan kohteekseen asiat ja henkilöt, jotka edustavat ilmiöitä laajemmalla tasolla. Satiirin keinoina voi käyttää muun muassa liioittelua, parodiaa, ironiaa, karnevalisointia ja shokeeraamista (Tieteen termipankkib). Poliittinen satiirin keinona voidaan käyttää esimerkiksi satiirin kohteena olevan henkilön puhetyyliä ja sananvalintoja (Koulukino).

Uutissatiiri on ensisijaisesti Yhdysvalloista peräisin oleva lajityyppi, jossa käsitellään laajasti päivän uutisia poliittisen satiirin keinoin (Zareff 19.9.2022a). Uutissatiirissa yhdistyvät huumorin kirjoittaminen ja journalistinen toimittamistyö. Stand up -komiikassa on kyse esityksestä, jossa koomikko kertoo yleisön edessä juttuja, joiden tarkoituksena on saada katsojat nauramaan (Moreenimedia 23.3.2019). Aloitin stand upin syyskuussa 2021, sillä pidän ihmisten naurattamisesta ja huumori on minulle tapa käsitellä huolia ja murheita.

Uutissatiiri on poliittisen satiirin erikoistapaus ja yksi osa-alue (Zareff 19.9.2022b). Poliittinen satiiri voi olla hyvinkin laaja-alaista, jonka aiheena voi olla esimerkiksi itsenäisen Suomen historia. Uutissatiiri on television lajityyppi, mutta sitä voi tehdä sanomalehteen ja radioonkin. Ennen kaikkea uutissatiiri on kuitenkin audiovisuaalinen lajityyppi, jossa käsitellään niitä asioita, jotka sillä hetkellä ovat uutisissa.

Ensimuistoni uutissatiireista on Jukka Lindströmin juontama Noin viikon uutiset, jota esitettiin vuosina 2014–2017. En ollut nähnyt aiemmin mitään vastaavaa, ja ohjelman tapa käsitellä uutisia sai minut kiinnostumaan journalismista. Noin viikon uutiset sai minut innostumaan stand upistakin. Olin erittäin harmissani, kun ohjelma päättyi.

Noin viikon uutisten jälkeen löysin Tuomas Peltomäen juontaman Uutisraportin, jota esitettiin myös vuosina 2014–2017. Noin viikon uutisiin verrattuna Uutisraportti oli journalistisempi uutissatiiri, sillä sarjan tekijätiimi koostui pitkälti toimittajista (Peltomäki 23.9.2022).

Noin viikon uutisten jälkeen Yle esitti Noin viikon studiota vuodesta 2018 lähtien. Ohjelmaa juonsivat Ander Helenius ja Eeva Vekki. Vaikka katsoinkin muutamia jaksoja, ohjelma ei tavoittanut

mielestäni samanlaista tunnelmaa kuin edeltäjänsä, Noin viikon uutiset. Vuonna 2021 Noin viikon studio lopetettiin (Pudas, M. Iltalehti 9.3.2021).

Kun Suomessa ei ollut enää yhtään uutissatiiria jäljellä, siirryin yhdysvaltalaisen satiirisarjojen pariin, joista suosikkini on Last Week Tonight with John Oliver, jota on esitetty HBO Max -suoratoistopalvelussa vuodesta 2014 lähtien (Last Week Tonight with John Oliver. HBO Max). Pidän erityisesti ohjelman tavasta paneutua isoihin uutisaiheisiin, kuten jalkapallo-organisaatio FIFA:n korrup-tioon (LastWeekTonight 9.6.2014, 13:13 min.) sekä ihmisiltä rahaa halajavista tv-evankelisteista (LastWeekTonight 17.8.2015, 20:05 min.).

Lisäksi seuraan erittäin aktiivisesti Saturday Night Liven uutissatiiriosuutta Weekend Update, jota juontavat koomikot Colin Hanks ja Michael Che (Saturday Night Live 7.11.2022). Weekend Update parodioi uutislähetystä, jossa juontajat lukevat uutisia vitsien kera.

Vaikka Suomessa ei ole tällä hetkellä lainkaan uutissatiiriohjelmia, satiiri näkyy esimerkiksi Iltalehden pilapiirtäjän, Ville Rannan pilakuvissa. Rannan vuoden pilakuvaksi 2022 valittiin pilakuva Sanna Marinista, joka käsitteli hänen bilekohuaan (Partanen 4.11.2022).

Kuva 1. Ville Rannan vuoden 2022 pilapiirros: Sanna Marin ottaa opiksi (Iltalehti).

Ulkopolitist-podcastin jaksossa 22. lokakuuta 2022 (Ulkopolitist, 22.10.2022, 47:38–48:14) juontaja Annastina Haapasaari kysyi vierailta Ville Rannalta sekä käsikirjoittaja huumorintutkija Janne

Zareffilta, mihin he toivoisivat poliittisen satiirin kehittyvän Suomessa, sekä taiteenlajina että viihteenä ja yhteiskuntakritiikin välineenä tai muotona.

”Ensinnäkin meillä pitäisi olla paljon kovaotteisempaa satiiria. Sitä on aivan liian vähän, ja ihmiset eivät ole tottuneet siihen, vaan vierovat sitä ja pitävät sitä jonkinlaisena veneen keikuttamisena”, Ranta vastasi.

Rannan mielestä satiiria varten Suomessa tarvittaisiin enemmän pilapiirtäjiäkin. Zareffin mielestä samaa koske televisiosatiirin tekemistä.

”Muutama vuosi sitten oli ihan kiva tilanne, meillä taisi olla kolme tv-satiirisarjaa yhtä aikaa, nimenomaan uutissatiiri-tyypistä. Tällä hetkellä tilapäisesti ei ole yhtään”, Zareff vastasi (Ulkopolitist, 22.10.2022, 49:43–50:10).

Koska Suomessa ei ole poliittista satiiria tällä hetkellä lainkaan, olen toimittaja ja teen stand upia, aloitin oman uutissatiirin, Maailmanlopun Uutisten teon 6. marraskuuta 2022. Sitä varten haastattelin Noin viikon uutisista käsikirjoittaja Janne Zareffia, Uutisraportista juontaja Tuomas Peltomäkeä ja Noin Viikon Studiosta juontaja-käsikirjoittaja Anders Heleniusta uutissatiirin teosta. Lisäksi käytin lähdekirjallisuutena Janne Zareffin kirjoittamaa kirjaa Kuinka vallalle nauretaan: poliittinen satiiri suomalaisessa televisiossa (Zareff 2020), ja katsoin klippejä edellä mainituista uutissatiireista, sekä kuuntelin koomikko Henry Lehdon podcastia Takaisin Kirjoituspöydälle – Henry Lehto.

2 Uutissatiiri

2.1 Mitä on uutissatiiri?

Uutissatiiri on ensisijaisesti Yhdysvalloista peräisin oleva lajityyppi, jossa käsitellään laajasti päivän uutisia poliittisen satiirin keinoin (Zareff 19.9.2022c). Uutissatiirissa yhdistyvät huumorin kirjoittaminen ja journalistinen toimittamistyö.

Poliittisella satiirilla tarkoitetaan lähtökohtaisesti huumoria, jolla kritisoidaan jotakin politiikan piiriin kuuluvaa henkilöä tai tahoja (Zareff 19.9.2022d). Joillekin politiikka voi tarkoittaa parlamentaarista prosessia, mutta se voi tarkoittaa myös yritystoiminnan kritisoimista. Yrityksetkin ovat merkittäviä julkisen vallan käyttäjiä.

Uutissatiiri on poliittisen satiirin erikoistapaus ja yksi osa-alue (Zareff 19.9.2022e). Poliittinen satiiri voi olla hyvinkin laaja-alaista, jonka aiheena voi olla esimerkiksi itsenäisen Suomen historia. Uutissatiiri on television lajityyppi, mutta sitä voi tehdä sanomalehteen ja radioonkin. Ennen kaikkea uutissatiiri on kuitenkin audiovisuaalinen lajityyppi, jossa käsitellään niitä asioita, jotka sillä hetkellä ovat uutisissa.

Yhdysvalloissa on tehty havainto, jonka mukaan nuoret pitävät uutissatiireja varmempina tietolähteinä kuin perinteisiä uutisia (Zareff 19.9.2022f).

Zareffin mukaan uutissatiirien suosiolle on useampia syitä. Vähäisin syy ei ole siinä, että uutissatiirit ovat hauskeempia kuin perinteiset uutislähteet. Uutislähteet voivat olla nuorempien sukupolvien näkökulmasta liian vaisuja (Zareff 19.9.2022g). Poliittisen satiirin viehätys tulee siitä, että se on väistämättä kritiikkiä, kun taas uutissatiirissa ei yritetä arvioida tilanteita objektiivisesti.

Journalismissa satiirilla naureskellaan useimmiten uutislähetysille, joita parodioidaan (USC Upstate | University of South Carolina Upstate). Uutissatiirit määritellään yleensä humoristisen luonteen kautta, esimerkiksi kuivan huumorin, jonka takia uutissatiirit eivät ole oikeita uutisia.

Uutissatiirien tarkoituksena on tehdä lausuntoja oikeista ihmisistä, tapahtumista, asioista ja trendeistä (USC Upstate | University of South Carolina Upstateb). Usein uutissatiirien tavoitteena on myös saada aikaan merkittäviä muutoksia.

Last Week Tonight with John Oliverin ensimmäisen kauden viidennessä jaksossa Net Neutrality, 1. kesäkuuta 2014 (LastWeekTonight 2.6.2014a), juontaja John Oliver puhui internetin avoimuudesta, eli verkkoneutraliteetista. Verkkoneutraliteetilla tarkoitetaan Traficomien sivuston mukaan internetin käytön tasapuolisuutta operaattoreiden toimesta ja käyttäjien oikeutta avoimeen internettiin.

Last Week Tonightissa Oliver kritisoi internet-palveluntarjoajia. Heidän ei pitäisi saada laskuttaa sisällöntuottajia siitä, että heidän sisältönsä tulisi nopeammin saataville muiden internet-käyttäjien kustannuksella.

Verkkoneutraliteettia käsitelleen osion lopussa Oliver kehotti katsojia lähettämään sähköpostia aiheesta FCC:lle eli Yhdysvaltain telehallintovirastolle.

”Käyttäkää tilaisuutenne, rakkaat trollini. Laittakaa caps lock -näppäin päälle ja lentäkää, minun söpöläiseni,” Oliver kertoi jaksossa (LastWeekTonight 2.6.2014 13:07–13:12b).

FCC sai Showbiz Cheatsheet -sivuston mukaan Oliverin tempauksen jälkeen yli 45 000 sähköpostiviestiä (Rivero, K.19.3.2019). FCC:n serverin kerrottiin myös kaatuneen. Muutaman kuukauden jälkeen Yhdysvaltain telehallintovirasto joutui hyväksymään asetukset, jotka suojelisivat verkkoneutraliteettia ja turvaisivat vapaan internetliikenteen tulevaisuuden.

Toimittaja ja huumorintutkija Janne Zareff kirjoitti Journalisti-lehden sivujen kolumnissaan 26. maaliskuuta 2020 siitä, että monet nuoret ihmiset ovat pitäneet yhdysvaltalaisia satiirisarjoja, kuten Last Week Tonightia ja The Daily Show'ta tärkeimpinä uutislähteinään (Zareff, J. 26.3.2020a). Perinteiset uutismediat ovat menettäneet uskottavuutta ja yleisöjään samalla, kun uutissatiirit saavat yhä uusia yleisöjä.

Syksyllä 2017 Zareff teki kyselyn suomalaisen *Noin viikon uutiset* -uutissatiirin katsojille. Kyselyn perusteella suurin osa katsojista piti ohjelmaa parempana journalismina kuin aitoa ja oikeaa journalismia (Zareff, J. 26.3.2020b). Zareffin mukaan demokraattisen julkisuuden periaatteet voivat rikkoutua, kuten syytöksien kohteen kuuleminen, jos ihmiset pitävät uutissatiireja ensisijaisina tietolähteinään journalismin sijaan.

Noin viikon uutisia käsikirjoittaneen Zareffin mielestä suunta on huolestuttava kolmesta syystä. Uutissatiirit eivät ensinnäkään sitoudu eettisiin ohjeisiin yhtä vahvasti kuin journalismi. Satiirin tekijät ovat korostaneet niin Suomessa kuin Yhdysvalloissakin, että he tekevät viihdettä, eivätkä journalismia (Zareff, J. 26.3.2020c). Ohjelmissa kuitenkin hyödynnetään journalistisen esittämisen uskottavia tapoja, kuten uutisaiheista kertominen pöydän ääressä suoraan kameralle.

Zareff jatkaa näkökulmakirjoitustaan kertomalla, että uutissatiirien kuva maailmasta on hyvin kaipa. Yhdysvaltalaisissa satiireissa painotetaan demokraattipuolueeseen kuuluvaa maailmankuvaa, vaikka ohjelmat kritisoivatkin molempia maan puolueita, sekä demokraatteja että republikaaneja (Zareff, J. 26.3.2020d).

Zareffin mukaan satiiriin tavoitteisiin tuskin kuuluu laajan yleiskuvan antaminen kaikesta siitä, mitä yhteiskunnassa oikein tapahtuu. Uutissatiireissa ei esimerkiksi sitouduta seuraamaan lainsäädännön ja vastaavien prosessien käännteitä, mikä on taas itsestään selvä lähtökohta perinteisten uutismedioiden toimituksissa (Zareff, J. 26.3.2020e).

Jos ihmiset painottavat poliittisia satiireja tiedonhankinnassaan journalismin kustannuksella, Zareffin mukaan yhteiskunnallisen tietämyksen ja julkisen keskustelun ala voi kaventua huomattavasti (Zareff, J. 26.3.2020f).

Kolmas satiiriin liittyvä ongelma koskee satiirien tarjoamaa identiteettiä, jolla satiirisarjat voivat kilpailla tehokkaimmin journalismin kanssa. Journalismi voi tuntua Zareffin mukaan tehottomalta, kun se korostaa objektiivisuuspyrkimyksiä ja ulkopuolista tarkkailua. Satiirissa voidaan taas sanoa suoraan, kuka on fasisti, kuka on tekopyhä ja kenet pitäisi heittää suoraan vankilaan (Zareff, J. 26.3.2020g).

Tällä tavalla voidaan tarjota Zareffin mielestä katsojille oikeamielistä identiteettiä. Kirjoittaja ei epäile hetkeäkään, etteikö se olisi merkittävä syy satiirisarjojen menestykselle (Zareff, J. 26.3.2020h).

Zareffin mukaan on huolestuttavaa, että toisinaan satiiria pidetään journalismin uutena muotona, tai jopa journalismiin verrattuna parempana tiedon esittämisen tapana. Kirjoittajan mielestä on erittäin hälyttävää, että ajoittain ehdotetaan, että journalismin tekijöiden pitäisi ottaa oppia uutissatiireista (Zareff, J. 26.3.2020i).

Vaikka Zareffin mukaan joitakin satiirin toimintatapoja voisi hyödyntää journalismissakin, on olemassa suuri vaara sille, että itse asiassa omaksuttavat toimintatavat johtaisivat edellä mainittujen ongelmien, kuten satiirin menemisessä journalismin edelle, yleistymiseen (Zareff, J. 26.3.2020j).

Yleisöjen olisi hyvä suhtautua satiirisarjoihin viihteenä, kuten sarjojen tekijätkin ovat painottaneet, Zareff kirjoittaa näkökulmatekstinsä lopussa. Sarjat ovat Zareffin mielestä ainakin toistaiseksi ja nykyisissä muodoissaan viihdettä, varmuudella vetoavaa, hetkittäin myös oivaltavaa, uusia näkökulmia tarjoavaa ja uutta tietoa esiin nostavaa viihdettä ((Zareff, J. 26.3.2020k).

”Mutta kuitenkin viihdettä,” Zareff päättää näkökulmakirjoituksensa (Zareff, J. 26.3.2020l).

Haastattelin tutkimustani varten puhelimitse Zoom-etäyhteyspalvelulla Uutisraportin juontajaa Tuomas Peltomäkeä, puhelimitse Noin viikon uutisten käsikirjoittaja Janne Zareffia ja Zoomilla

Noin viikon studion juontajaa ja käsikirjoittajaa Anders Heleniusta uutissatiirin tekemisestä.
Haastattelut olivat strukturoituja.

3 Uutisraportti

Kuva 2. Kuvakaappaus Uutisraportin jaksosta Näin nopeasti Juha Sipilän takki kääntyi. Juontajana Tuomas Peltomäki. (Uutisraportti).

Uutisraportti oli Helsingin Sanomien viikottainen satiirinen uutisohjelma, jota juonsi Helsingin Sanomien toimittaja Tuomas Peltomäki (Peltomäki, T. 2.7.2017). Ohjelmaa esitettiin Ruudussa, HSTV:ssä ja Youtubessa vuosina 2014–2017.

3.1 Uutisraportin ensimmäinen esikuva Daily Show

Uutisraportti sai inspiraationsa Jon Stewartin juontamasta amerikkalaisesta uutissatiirista, Daily Show'sta, jota Peltomäki kertoo suuresti ihailevansa (Peltomäki 23.9.2022a).

”Jon Stewartin Daily Show'sta teki hyvän se, että ohjelmassa oli aina pointtinsa. Kun ohjelmaa katsoi, tuntui pääsevänsä kärryille todella tärkeistä asioista,” Peltomäki muistelee (Peltomäki 23.9.2022b).

Jon Stewart on 28. marraskuuta 1962 syntynyt amerikanjuutalainen poliittinen satiirikko, käsikirjoittaja, juontaja ja koomikko (Jewish Virtual Library). Stewart tunnetaan parhaiten Daily Show'sta, jota hän juonsi vuosina 1999–2015. Hän voitti 10 televisioalan Emmy palkintoa toimiessaan ohjelman juontajana, käsikirjoittajana ja tuottajana.

Vuonna 2005 Time-lehti nimitti Stewartin 100 vaikutusvaltaisimman ihmisen joukkoon maailmassa (Jewish Virtual Library). Myöhemmin samana vuonna Stewart ja Daily Show palkittiin National Council for Teacher Education -säätiön toimesta George Orwell -palkinnoilla. Palkinnot myönnettiin rehellisyydestä ja selkeydestä julkisessa puheessa. 22. kesäkuuta 2022 Stewart sai Mark Twain -palkinnon yhdysvaltalaisesta huumorista.

Daily Show'n 20. kauden 32. jaksossa Angelina Jolie, 4. joulukuuta 2014, Stewart käsitteli afro-amerikkalaisen Eric Garnerin kuolemaa poliisin käsissä (IMDb, 2014). Toimittaja Jari Alenius kirjoitti Ilta-Sanomien sivuilla 2. elokuuta 2014, että Garner kuoli 17. heinäkuuta 2014 poliisin rajujen pidätysotteiden takia (Alenius, 2.8.2014a).

Poliisit pidättivät Garnerin, sillä häntä epäiltiin Ilta-Sanomien mukaan New Yorkin Staten Islandilla laittomien tupakoiden myynnistä (Alenius, 2.8.2014b). Garnerin ystävä kuvasi pidätystilanteesta videon, josta näkyy, kuinka yksi poliiseista tarttui kuristusotteella Garneria takaapäin. Poliisivoimissa ote on kielletty sen vaarallisuuden takia. Garneria pidettiin poliisin toimesta otteessa, kun he makasivat maassa.

Garner huusi videolla, ettei hän voi hengittää, menetti tajuntansa eikä herännyt enää. Ilta-Sanomissa Garnerin kerrottiin kärsineen astmasta ja sydänongelmista, jotka vaikuttivat kuolinsyytökijän mukaan hänen kuolemaansa (Alenius, 2.8.2014c).

Youtubessa nähtävässä Daily Show'n We Can't Breathe -klipissä juontaja Jon Stewart kertoo siitä, että vaikka New Yorkin poliisivoimien poliisin kuristusote johti Garnerin kuolemaan, poliisi ei saanut syytteitä, vaan syytteet sai niskaansa pidätystilanteen kuvannut silminnäkijä.

"Tämä teille opetuksesi, lapset. Rikoksen kuvaaminen ei kannata," Stewart kertoo katsojille (Comedy Central 5.12.2014, 0:48–0:55).

Toisessa Youtube-klipissä, The Eric Garner Grand Jury Decision, Stewartin on vaikeaa löytää tilanteesta mitään huumoria.

"En rehellisesti tiedä yhtään, mitä sanoa," Stewart toteaa klipin jälkeen, jossa kerrottiin, että Eric Garnerin tappanut poliisi Daniel Pantaleo jäi syytteittä (Comedy Central 5.12.2014 1:25–1:27a).

"Jos komedia on tragediaa, plus aikaa, tarvitsen vitusti enemmän aikaa, mutta rauhoittuisin todellakin vähemmistä helvetin tragedioista, suoraan sanottuna (Comedy Central 5.12.2014 1:28–1:36b)."

3.2 Uutisraportin alku

Uutisraportin selkeät esikuvat löytyvät Yhdysvalloista (Peltomäki 23.9.2022c). Esikuvia olivat Jon Stewartin juontama Daily Show, jota Stewart juonsi 16 vuotta, ja Last Week Tonight with John Oliver. Ohjelmia analysoitiin ja kirjoitettiin auki.

Janne Zareff kirjoitti Kuinka vallalle nauretaan -teoksessaan, että Uutisraportti oli Suomen journalistisimpia uutissatiireja (Zareff 2020, 63). Sarjan tekijätiimi käsikirjoittajia myöten koostuikin pitkälti Helsingin Sanomien toimittajista: Tuomas Peltomäestä, Joonas Rannasta, Jussi Sippolasta, Paavo Teittisestä, Pekka Torvisesta, Maria Petterssonista, Anna-Maija Honkasesta ja Juha-Pekka Raesesta. Tekijätiimissä oli kuitenkin mukana yksi koomikko, Henry Lehto (Peltomäki 23.9.2022d).

Peltomäellä ei ollut mitään käsitystä siitä, kuinka uutissatiiria tehdään. Hän ei ollut ikinä käsikirjoittanut vastaavanlaista ohjelmaa, eikä ollut tehnyt sekuntiakaan komiikkaa. Peltomäki etsi Googlasta tietoa, miten Yhdysvalloissa tehdään satiiria ja mikä on ohjelmien tekoprosessi. Tiedonhaku sisälsi todella paljon litterointia ja tekstianalyysiä (Peltomäki 23.9.2022e).

Peltomäki katsoi Daily Show'ta ja Last Week Tonight with John Oliveria, litteroi ohjelmia, kellotti sitä, kuinka kauan ohjelmien osiot kestivät ja mitä ne sisälsivät (Peltomäki 23.9.2022f).

3.3 Uutisraportin toinen esikuva Last Week Tonight with John Oliver

John Oliver on Birminghamissa, Iso-Britanniassa 23.4. 1977 syntynyt Emmy -ja Writer's Guild -palkittu koomikko, käsikirjoittaja ja HBO MAX -suoratoistopalvelussa esitettävän Last Week Tonight with John Oliverin juontaja (Kennedy Centera).

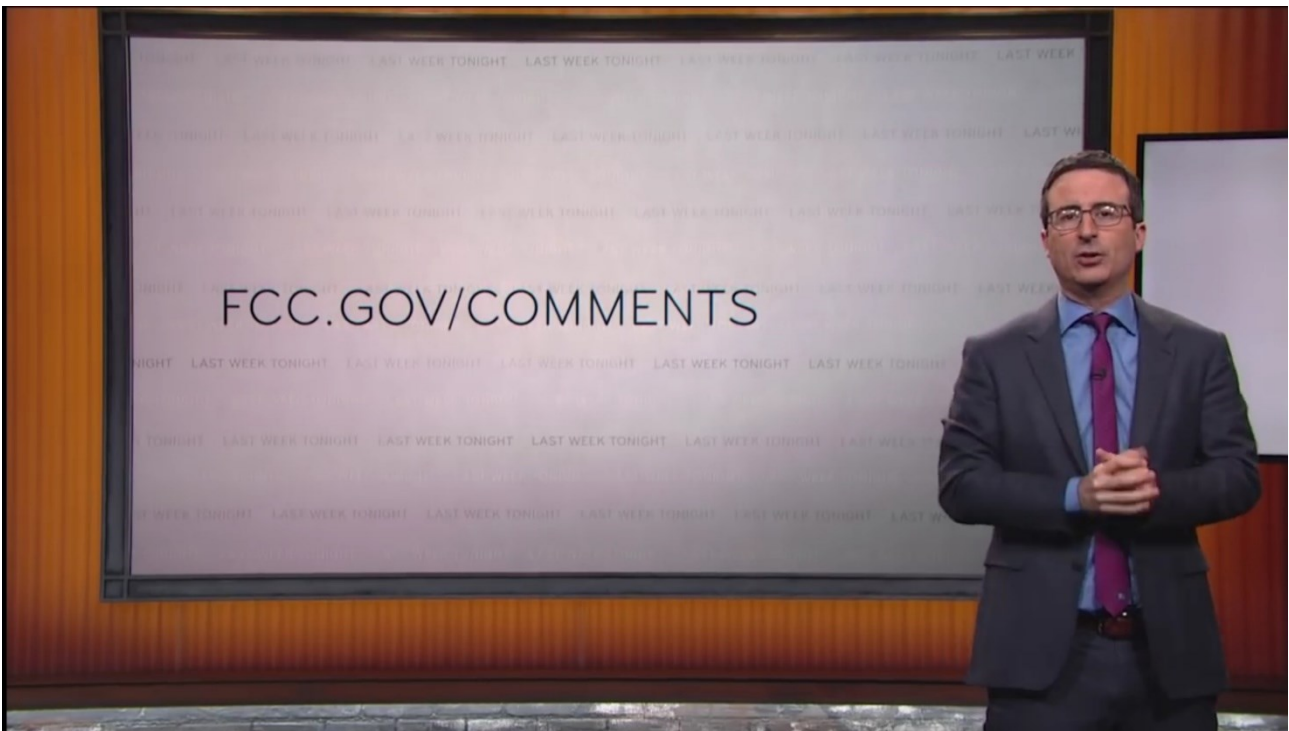
Oliver oli vuosina 2006–2013 Jon Stewartin juontaman Daily Show'n kirjeenvaihtajana, sekä kaksi kuukautta juontajana 2013, kun Stewart oli poissa (Kennedy Centerb).

Oliver tuli julkisuuteen Iso-Britanniassa, kun hän teki terävää poliittista stand upia. Hän esiintyi muun muassa britannialaisessa uutissatiirissa Mock of The Week vuosina 2005–2006, sekä loppunmyydyillä soolokeikoillaan Edinburghin komediafestivaaleilla (Kennedy Centerc).

Kun Oliver muutti Yhdysvaltoihin vuonna 2006, hän alkoi työskennellä Daily Show'n käsikirjoittajana ja voitti läpimurtopalkinnon Aspenin komediafestivaaleilla vuonna 2007. Samana vuonna Oliver aloitti pitkäaikaisen työkumppaninsa Andy Zaltzmanin kanssa satiirisen The Bugle -uutispodcastin, joka nousi nopeasti listoille ja tavoitti yli 500 000 latausta (Kennedy Centerd).

Last Week Tonight with John Oliverin jaksot ovat yleensä kestoaltaan puolituntia. HBO Max -suoratoistopalvelussa 21. elokuuta 2022 esitetty Carbon Offsets -jakso oli kestoaltaan 34 minuuttia (HBO Max).

Last Week Tonightin yhdeksannen kauden 21.s jakso alkoi 9 minuuttia, 20 sekuntia kestäväällä alkuosuudella, jossa juontaja John Oliver laittaa viikon pakettiin ajankohtaisilla uutistapahtumilla. Alkuosuudessa käsiteltiin Yhdysvaltain presidentin Joe Bidenin allekirjoittama inflaatiolakia, Yhdysvaltain tautikeskuksen CDC:n ilmoitusta uudelleenjärjestelystä, Mar-a-Lagon etsintöjen jälkimaininkeja, eli Yhdysvaltain entisen presidentin, Donald Trumpin hallussaan pitämiä salaisia asiakirjoja, Yhdysvaltain välivaaleja ja Alaskan avoimia esivaaleja. Lähes kymmenen minuuttia kestäneessä alkuosuudessa oli yhteensä 16 eri vitsiä (Last Week Tonight with John Oliver 0:35–9:48a).

Kuva 3. Kuvakaappaus Last Week Tonight with John Oliverin Net neutrality -jaksosta. Juontajana John Oliver. (LastWeekTonight).

Alkuosuuden jälkeen oli vuorossa noin minuutin kestänyt välivideo, jossa jokin poliittinen taho tai ilmiö tehdään naurunalaiseksi. Vitsin kohteena oli konservatiivisen Fox-kaapelikanavan kommentaattori Tucker Carlson.

Helsingin Sanomissa 2. huhtikuuta 2022 julkaistussa uutisessa Helsingin Sanomien Yhdysvaltain kirjeenvaihtaja Elina Vääntönen kirjoittaa Carlsonista, televisiojuontajasta ja poliittisesta kommentaattorista (Vääntönen 2.4.2022a). Carlsonilla on Foxilla oma nimikko-ohjelma Tucker Carlson Tonight, joka on uutiskanavien suosituimpia ohjelmia kolmella miljoonalla katsojallaan. Vääntösen

mukaan Carlson pilkkaa seksuaalivähemmistöjen oikeuksia, liberaaleja ja demokraatteja, sekä yllyttää muukalaisvihamielisyyteen.

Last Week Tonightin Nyt Tucker Carlson on 60 sekuntia oikeassa -nimisessä videossa Carlson antaa päinvastaisia lausuntoja, kuten 'Amerikka on rasistinen maa, republikaanisenaattorit ovat seksistisiä, maahanmuuttajat ovat täydellisiä, nautin valkoisten etuoikeudesta ja olen rasisti, tämä ohjelma on rasisti'. Juontajan repliikit on leikattu ja irrotettu asiayhteydestään (Last Week Tonight with John Oliver 9:57–11:00b).

Välivideon jälkeen vuorossa on pääaiheen käsittely, joka kesti 23 minuuttia, 37 sekuntia. Pääaihe käsitteli päästökompensoitioita. Pääaihe sisälsi yhteensä 27 eri vitsiä (Last Week Tonight with John Oliver 11:03–34:18c).

3.4 Uutisraportin katsotuin video

Uutisraportin lähetyspäivä oli Peltomäen mukaan täyttä kauhua (Peltomäki 23.9.2022g). Käsikirjoitusta muutettiin usein ohjelman ensiminuutteihin asti. Ennen nauhoitusta pidettiin myös yhteinen table read, eli jakson läpiluku. Kaikki kynnelle kykenevät lukivat neuvotteluhuoneessa koko käsikirjoituksen ääneen. Yksi luki uutisvideoiden osuudet ja Peltomäki omat juontajan osuutensa.

Uutisraportin katsojaluvut per jakso olivat Facebookissa 20 000 – 120 000 (Peltomäki 23.9.2022h). Katsotuimmalla Facebook-videolla Tuomas Peltomäki -podcastin omilla sivuilla oli 7. marraskuuta yli 455 tuhatta näyttökertaa (Tuomas Peltomäki 19.6.2016). 19. kesäkuuta 2016 julkaistulla videolla Peltomäki vertailee kokoomuksen puheenjohtajien, Alexander Stubbin ja Petteri Orpon linjapuheita.

"Hyvät kokoomuslaiset, (taputuksia) meillä on edessämme pitkä marssi", Orpo sanoi kokoomuksen puoluekokouksessa 12. kesäkuuta 2016 (Tuomas Peltomäki 19.6.2016 0:18–0:28a).

"Aivan aivan, pitkä marssi, näin kuvaatte, tästä alkavaa, uudenlaista poliittista aikakautta. Ihan vain äkkiä, edeltäjänne Alexander Stubb, kaksi vuotta sitten, pitäessään valintansa jälkeen omaa linjapuhettaan, miten hän kuvaili tilannetta?", Peltomäki kysyy (Tuomas Peltomäki 19.6.2016 0:29–0:48b).

"Meillä on edessä uusi matka", Stubb sanoi omassa linjapuheessaan kokoomuksen puoluekokouksessa vuonna 2014 (Tuomas Peltomäki 19.6.2016 0:49–0:50c).

"Uusi matka, hyvä hyvä. Stubbilla oli kaksi vuotta sitten uusi matka, teidän mielestänne, Petteri Orpo, kyseessä on nyt pikemminkin pitkä marssi. Ero on hiuksenhieno, mutta ymmärrän, silti merkittävä," Peltomäki toteaa (Tuomas Peltomäki 19.6.2016 0:51–1:07d).

Puheiden yhtäläisyydet eivät jääneet tähän.

”Aikaa ei ole paljon”, Stubb sanoi (Tuomas Peltomäki 19.6.2016 1:08–1:09e).

”Meillä ei ole aikaa paljon”, Orpo sanoi (Tuomas Peltomäki 19.6.2016 1:18–1:19f).

”Ympäristön, luonnon monimuotoisuuden ja maapallon tilan vaaliminen on tulevien sukupolvien vapauden ja tasavertaisten mahdollisuuksien puolustamista”, Stubb jatkoi puhettaan (Tuomas Peltomäki 19.6.2016 2:05–2:18g).

”Ympäristön, luonnon monimuotoisuuden ja maapallon tilan vaaliminen on tulevien sukupolvien vapauden ja tasavertaisten mahdollisuuksien puolustamista”, puhui Orpo (Tuomas Peltomäki 19.6.2016 2:18–2:26h).

”Eli...siis...kaiken tämän jälkeen...kokoomuksen johdossa on...kirjaimellisesti...se sama jätkä?” Peltomäki ihmettelee, jonka jälkeen näytetään video, jossa Stubb ja Orpo puhuvat samaan aikaan (Tuomas Peltomäki 19.6.2016 2:48–2:59i).

”On meidän vastuullamme, että myös jälkeemme tulevilla on oikeus puhtaaseen ilmaan, veteen ja luonnon rikkauteen”, Stubb ja Orpo sanovat yhteen ääneen monotonisesti (Tuomas Peltomäki 19.6.2016 3:30–3:37j).

”Kokoomus: niin vihreä että jututkin kierrätetään”, Peltomäki päättää videon (Tuomas Peltomäki 19.6.2016 3:39–3:34k).

3.5 Uutisraportin katsotuin jakso Youtubessa

Uutisraportin katsotuin jakso Youtubessa 6,4 tuhannella katsojalla on Näin nopeasti Juha Sipilän takki kääntyi, joka julkaistiin Youtubessa 30. toukokuuta 2015 (Uutisraportti 30.5.2015). HS Nytin sivuilta löytyvä koko jakso on pituudeltaan 23 minuuttia, 45 sekuntia (HS Nyt, Uutisraportti 30.5.2015).

Jakso alkaa noin kuusi minuuttia kestäväällä alkuosuudella, jossa ohjelman juontaja Tuomas Peltomäki kertoo pääministeri Juha Sipilän (keskusta) johtamasta uudesta hallituksesta, joka aloitti kautensa 29. toukokuuta 2015 (Uutisraportti 30.5.2015 0:23–5:55a). Alussa irvaillaan HS TV:n toimittajalle, joka tivasi uutisvideoissa niin Sipilältä, entiseltä pääministeriltä Alexander Stubbilta (kokoomus) kuin Timo Soiniltakin (perussuomalaiset) uuden hallituksen ministerimääriä. Yhdessä videossa näytetään, kuinka Stubb kysyy itse ministerimäärää Sipilältä.

Alkuosuus sisälsi yhteensä viisi vitsiä, joista pisin kesti minuutin. Peltomäki kertoo, että osoitteessa valtineuvosto.com julkaistaan tilannekomediasarja, jossa seurataan Sipilän, Stubbin ja Soinin edesottamuksia avokonttorissa. Ennen vitsiä näytettiin klippi Yle Uutisten lähetyksestä 25.

toukokuuta 2015, jossa uutisankkuri Piia Pasanen sanoo, että hallitus muuttaa avokonttoriin. Klipin jälkeen näytetään kohtauksia HS TV:n ja Yle Uutisten lähetyksistä 25. toukokuuta 2015, jossa toimittajat ovat avokonttorissa.

”Sipilä ripittää poikaviikareita, että nyt ei sitten mitään skandaaleja ja sekoiluja. Sitten aivan yllättäen heilaava uusnatsi ilmestyy puolustusministeri Jussi Niinistön (perussuomalaiset) vieraaksi. Samaan aikaan seuraa hassuja kommelluksia, kun Timo ja Jussi yrittivät piilotella sitä siivouskomeroon,” Peltomäki vitsailee (Uutisraportti 30.5.2015 4:22–4:39b).

Alkuosuuden jälkeen on pieni tauko, jonka jälkeen siirrytään ohjelman pääaiheeseen, eli Sipilän johtaman hallituksen suorittamiin leikkauksiin. Pääaiheen käsittely kesti 19 minuuttia, 44 sekuntia ja sisälsi 13 vitsiä (Uutisraportti 30.5.2015 6:01–25:40c).

Pääosuudessa näytetään lyhyitä uutisvideoita, joissa Sipilä toimii vielä keskustan oppositiojohtajana. Klipseissä Sipilä puolustaa suomalaista koulutusta ja korostaa, ettei elinkeinotuilta, eläkeläisiltä ja lapsiperheiltä pidä leikata. Kohtausten jälkeen näytetään uutisvideoita, joista käy ilmi, että pääministeri Sipilän hallitus leikkaa edellä mainituista asioista.

Jakson huipentaa 2 minuuttia ja 50 sekuntia kestävä kappale, jossa Sipilän ’Pitäkää toisistanne huolta’ -lausahduksesta on tehty rap-musiikkivideo (Uutisraportti 30.5.2015 22:36–25:22d). 26. lokakuuta 2015 Youtubessa julkaistulla videolla on yli 15 000 näyttökertaa (Uutisraportti 26.10.2015e).

3.6 Uutisraportin kohtaama kritiikki

Uutisraportti sai osakseen kritiikkiäkin, esimerkiksi Tuomas Peltomäen juontotyylistä (Peltomäki 23.9.2022g). Peltomäki haki pitkään omaa juontotyyliään, sillä hänellä ei ollut aikaisempaa kokemusta ohjelmien juontamisesta. Välillä hän jopa kimitti, jolla hän selvitti, paranisiko juontotyyli, mutta ei parantunut.

Yksi satiirin kohteena olleista poliitikoista kirjoitti Uutisraportista omassa blogissaan (Peltomäki 23.9.2022h). Hän oli Timo Soini (perussuomalaiset), joka toimi Juha Sipilän (keskusta) johtaman hallituksen ulkoministerinä.

Soinin antama kritiikki koski Uutisraportin lähetystä 9. maaliskuuta 2016, jonka aiheena oli republikaanipuolueen presidenttiehdokas Donald Trumpin nousu Yhdysvaltain presidentinvaaleissa (Uutisraportti 9.3.2016a)

Soiniin päästään lähetyksen loppupuolella, kun Trumpia on verrattu muihin Euroopan populistijohdajiin, kuten Unkarin pääministeri Viktor Orbaniin (Uutisraportti 9.3.2016b).

”Mikä näitä kaikkia maita yhdistää on se, että hyväpalkkaiset duunariduunit ovat hävinneet sieltä Kiinaan, Meksikoon tai roboteille. Ja teollisuustyön häviäminen on antanut kasvualustan populismille, koska juuri nämä työelämästä pullahtaneet duunarit ovat Trumpin, Orbanin, Marine Le Penin ja muiden populistien äänestäjiä”, Peltomäki kertoo ja jatkaa (Uutisraportti 9.3.2016 21:55–22:18c).

”Häkellyttävästi kaikki tämä ennustettiin suomalaistutkimuksessa jo 1980-luvulla. Tämän pelottavan tarkkanäköisen analyysin mukaan ainoa, mitä tarvitaan, on karismaattinen johtaja, joka voi kanavoida nämä ihmiset poliittiseksi kansanliikkeeksi. Kansanliike ja sen johtaja tarvitsevat vain aivan helvetisti julkisuutta, mitä he saavat kaikkein helpoimmin möläyttelemällä kaikkea ääliöistä (Uutisraportti 9.3.2016 22:19–22:50d).”

Seuraavaksi näytetään klippi Fox-kaapelikanavan uutislähetyksestä 3. joulukuuta 2015, jossa Trump on äänessä.

”Sodimme liian korrektisti. Mitä näihin terroristeihin tulee, niiden perheet pitää nitistää samalla. Perheiden on mentävä” (Uutisraportti 9.3.2016 22:51–23:00e), Trump sanoo, jonka jälkeen Peltomäki jatkaa juontoaan.

”Ja tämän tutkimuksen kirjoitti tietenkin Timo Soini jo 1988. Soini itse on tietenkin toteuttanut gradunsa opetukset kirjaimellisesti, ja itse asiassa kaikki muut vain kopioivat häntä, jopa Trump. Saatatte muistaa, että perussuomalaisten nousu valtaan alkoi sekin showpainikehästä (Uutisraportti 9.3.2016 23:01–23:24f).”

Seuraavaksi näytetään kohtaus entisestä perussuomalaisten kansanedustajasta ja showpainijista Tony Halmeesta WWF-showpainiottelusta vuodelta 1993. Painikohtauksen jälkeen Halme on vuoden 2003 eduskuntavaalien haastattelussa 16. maaliskuuta 2003.

”Näyttää siltä, että sinusta tuli ääniharava. Kenenkä ääniä luulet tässä saaneesi?” toimittaja kysyy Halmeelta (Uutisraportti 9.3.2016 23:39–23:44g).

”Varsinkin kaikkien niiden tyytymättömien suomalaisten ja myös vanhusten, jotka pelkää kävellä omassa maassaan”, Halme vastaa (Uutisraportti 9.3.2016 23:49–23:54h).

”Joten, niin häkellyttävää kuin se onkin, ja minua hämmästyttää edes sanoa tätä ääneen. Tällä hetkellä näyttää siltä, että paras tapa ymmärtää, mitä Yhdysvalloissa tapahtuu, tai Euroopassa tai Suomessa, on lukea Timo Soinin gradu. Koska me Uutisraportissa olemme ymmärryksen lisäämisen kannalla, käynnistämme nyt siis kampanjan. Jokaiselle, joka tviittaa hashtagilla #YmmärräMaailmaaTimpanKanssa, lupaan printata ilmaisen kopion Timo Soinin gradusta, ja lähettää sen kotiin asti”, Peltomäki päättää lähetysten (Uutisraportti 9.3.2016 23:55–24:29i).

Peltomäki muistelee lähettäneensä Soinin kirjoittaman gradun lähes kaikille tviittaajille (Peltomäki 4.10.2022h). Yksi gradun saaneista oli Jesse Kareinen 22. huhtikuuta 2016. Hän jakoi näyttökuvan Whatsapp-keskustelustaan (Kareinen 22.4.2016).

”Sait hämmentävän kirjeen. Ison sellaisen. Vissiin Helsingin Sanomista”, Emilia Stolt kirjoitti Kareinelle.

”Aaa!” Kareinen vastaa.

”Se hämmentää”, Stolt sanoo.

”Se on Timo Soinin gradu. Uutisraportilla oli kamppis, jossa ne lähetti kaikille Timo Soinin gradun, jotka tviittas hashtagilla #YmmärräMaailmaaTimpanKanssa”, Kareinen vastaa.

Kuva 4. Kuvakaappaus Jesse Kareisen tviitistä (Twitter).

Timo Soini kirjoitti blogikirjoituksessaan 9. kesäkuuta 2016, että hänen mielestään populismitermin käyttäminen paljastaa, onko kyseessä politiikan toimittaja vai poliittinen toimittaja (Soini 9.6.2016a).

”Olen tehnyt pro-graduni populismista. Se sai pari kuukautta sitten paljon julkisuutta. Kuulemma ennustin Trumpin nousun jo 28 vuotta sitten”, Soini kirjoittaa (Soini 9.6.2016b).

”Olen sitä mieltä, että olen käytännön populistina parempi kuin populismin tutkijana. Tosin en ole huono tutkijakaan, jos NYT-liitteen Uutisraporttiin on uskomista. Ja NYT-liiteläisyyteen voimme aina luottaa?” Soini päättää kirjoituksensa (Soini 9.6.2016c).

Peltomäen mukaan poliitikot olivat kuitenkin mielissään siitä, että satiiria tehtiin, sillä se sai nuoret kiinnostumaan politiikasta (Peltomäki 23.9.2022i).

3.7 Uutisraportin käsittelemät rankat uutisaiheet

Uutisraportti käsitteli myös synkempiä uutisaiheita, kuten Pariisin terrori-iskuja (Peltomäki 23.9.2022j). MTV Uutiset kertoi sivuillaan 14. marraskuuta 2015, että ainakin 129 ihmistä kuoli myöhän perjantai-iltana 13. marraskuuta 2015 terrori-iskujen sarjassa Pariisissa. Ampumisia tehtiin äärijärjestö Isisin toimesta Bataclan-konserttisalissa, baarissa ja toisen baarin edustalla, sekä kahdella eri kadulla. Viiden ampumapaikan lisäksi kolme räjähdystä tapahtui pariisilaisen jalkapallostadionin alueella. Yhden räjähdyksistä aiheutti itsemurhapommittaja (MTV Uutiset 15.11.2022).

Uutisraportin tekijät olivat tottuneet toimittajina rankkoihin uutisaiheisiin (Peltomäki 23.9.2022k). Pariisin terrori-iskuja käsitellessä oli vaikeaa arvioida, miten aihe saadaan toimimaan siten, ettei sen purkaminen ole täysin synkkää.

Pariisin terrori-iskut olivat Peltomäen mielestä hirvittävä teko, mutta Uutisraportin tekijät olivat oppineet sekä Daily Show’sta että Last Week Tonightista, että vakavista ja traagisistakin asioista saa tehtyä komiikkaa. Lopputuloksena on tietty sydämellisyys ja humanisuus, mikä helpotti rankkojen aiheiden käsittelyä (Peltomäki 23.9.2022l). Jos tehdään vitsejä, jotka sisältävät rakkautta ja myötätuntoa terrori-iskujen uhreja kohtaan, ne toimivat hyvin.

”Kaikki me tajutaan, miten hyvältä tuntuisi vain pommittaa kaikki ne paikat, missä Isis ja sen serkut ovat koskaan edes pieraisseet, ja laittaa rajat kiinni ja heittää täältäkin ulos kaikki, paitsi minä ja mun serkut”, Peltomäki kertoo Pariisin terrori-iskuja käsitelleen jakson loppupuolella (Uutisraportti 24.11.2015 27:24–27:38a).

Peltomäen mukaan tällainen ajatus on juuri se, mitä Isis haluaa. Seuraavaksi näytetään uutisvideo ranskalaisesta toimittajasta, joka vietti kymmenen kuukautta Isisin vankina. AP-uutispalvelun videolla 19. huhtikuuta 2014 toimittaja Didier Francois ja hänen kolme kollegaansa ovat juuri vapautettu. Francois kertoi Pariisin terrori-iskujen jälkeen siitä, mistä Isis riemastui ja ahdistui.

”Kun joku kristitty tai länsimaalainen sanoi vihaavansa muslimeja, tai osoitti rasismia tai pelkoa muslimeja kohtaan, Isis oli mielissään, koska sitä he juuri haluavat. Todistaa, että me länsimaalaiset vihaamme muslimeja ja haluamme tuhota nämä”, Peltomäki kommentoi Francoisin lausuntoa (Uutisraportti 23.11.2015 28:04–28:21b).

Seuraavaksi näytetään uutisvideo, joka sai Peltomäen mukaan Isisin suunniltaan. Uutisvideossa näkyy RT-utis sivuston video 5. syyskuuta 2015, jossa ihmiset osoittivat inhimillisyyttä ja myötätuntoa turvapaikanhakijoille, jotka saapuivat junalla asemalle. Ihmiset tarjosivat heille vettä ja ruokaa.

”Eli joka kerta, kun joku kouvolaalainen yrittää polttaa vastaanottokeskuksen tai pahoinpitelee turvapaikanhakijan, hän pelaa suoraan Isisin pussiin. Ja ehkä työntää tänne saapuneen pakolaisen vielä enemmän yhteiskunnan marginaaliin, mikä on juuri se paikka, minne Isis pakolaiset haluaa,” Peltomäki sanoo (Uutisraportti 23.11.2015 28:37–28:55c).

”Siispä meillä on yksi viesti Isiksen runkkunaamoille. Luodeilla on ihan helvetin vaikea ampua reikiä pehmoisiin vaahtokarkkeihin. Eurooppalaiset nössöärvot, kuten toisesta huolehtiminen, skumpalla hankittu lievä alkoholismi, koulutus, hyvä tahto ja läpällä päähän vedetty hevosenpäämaski eivät kuole koskaan. Jos jonnekin Takajoutsenon 9-luokalle tulee Irakista tai Syyriasta joku sikäläinen poika, me näytetään hänelle, että joo, Isisillä on ehkä miekat ja kommandopipot päässä, mutta meillä on hevosenpäänaamarit ja mopot”, Peltomäki päättää jakson, kun taustalla soi Edith Piafin kappale Non, je regrette rien (Uutisraportti 23.11.2015 28:56–29:31d).

3.8 Uutisraportin vastaanotto

Uutisraportin vastaanotto oli Peltomäen mukaan todella hyvä (Peltomäki 23.9.2022m). Koska ohjelman teko koostui amatööreistä ja pyrittiin tekemään parasta mahdollista sisältöä, Uutisraportti jäi ensimmäisenä vuotenaan kauaksi esikuvistaan, kuten Daily Show’sta ja Last Week Tonight With John Oliverista. Peltomäen mukaan ohjelman kotikutoisuus ei haitannut, sillä ei ’hyvinkääläinen pottunokka’ pysty samaan kuin Amerikan mahtavuudet, Jon Stewart ja John Oliver.

Peltomäen mielestä Uutisraportin katsojat ymmärsivät heti, että uutissatiirissa yritettiin tehdä jotain uutta. Ei pelkästään pieruvitsejä vaan sitä, mitä Stewart teki Daily Show’ssa (Peltomäki 23.9.2022n). Ohjelmassa piti olla jotain järkeäkin.

Uutisraportti erosi Noin viikon uutisista ja Noin viikon studiosta siten, että sarjalla ei ollut lainkaan studioyleisöä. Yleisön puuttuminen tekee vitseistä väistämättä huonomman kuuloisia, Peltomäki korostaa (Peltomäki 23.9.2022o). Jos ohjelmalla on naurava yleisö, vitsin ei tarvitse olla kummoinen, sillä se kuulostaa silti hyvältä. Paraskaan vitsi ei kuulosta ilman yleisöä kovin hauskalta. Peltomäki uskoo, että uuden kokeilemisen ja olennaisten pointtien myötä Uutisraportin vastaanotossa oli paljon anteeksiantoa.

Myöhempinä vuosina Uutisraportti oli Peltomäen mukaan laadullisempi sisällöllisesti (Peltomäki 23.9.2022p). Ohjelmassa oli edelleen pointtinsa, mutta uutisvideoiden etsiminen, vitsit ja juontaminen olivat parempia. Silloin palaute oli jopa ylistävää.

11. helmikuuta 2016 HS Nytin sivuilla kerrottiin, että Uutisraportti oli ehdolla Bonnierin Suuren journalistipalkinnon saajaksi Vuoden journalistinen teko -sarjassa (HS Nyt 11.2.2016). Ehdokkuus kertoi Peltomäen mukaan siitä, että Uutisraporttia arvostettiin laajemmin myös median sisällä (Peltomäki 23.9.2022q). Palkinnon vei lopulta Haaga-Helia ammattikorkeakoulun journalismin koulutusohjelman johtaja Anne Leppäjärvi, joka palkittiin journalismin koulutuksen uudistamisesta (Haaga-Helia).

Peltomäki saa myös todella paljon kiittävää palautetta Uutisraportin katsojilta, jotka ovat nyt aikuisia. Ohjelma vaikutti Peltomäen mukaan katsojien ajatteluun ja esimerkiksi siihen, mitä he ovat päätyneet tekemään elämässään (Peltomäki 23.9.2022r).

3.9 Uutisraportin päättyminen

Uutisraportin viimein jakso esitettiin 3. heinäkuuta 2017 (Uutisraportti 3.7.2017). Uutisraportti päättyi Tuomas Peltomäen mukaan resurssisyistä (Peltomäki 23.9.2022s). Uutissatiirista riippumatta Helsingin Sanomissa vähennettiin videoeditoinnin resursseja. Uutisraportti joutui myös luopumaan isosta studiostaan, ja siirtyi hyvin pieneen studioon. Uutisraportti teki pienemmässä studiossa kaksi koenauhoitusta, mutta niiden myötä hävisi uutislähetysten parodiamaisuus. Ohjelma muistutti enemmän Youtube-sarjaa, jossa ihminen kertoo vitsejä, eikä näyttänyt enää siltä, mitä sarjan tekijät halusivat (Peltomäki 23.9.2022t). Uutisraportti päätti lopettaa huipulla.

Kokemuksena Uutisraportin tekeminen oli todella rankka (Peltomäki 23.9.2022u). Peltomäki antoi puolet työajastaan Uutisraportin tekemiselle. Hän oli puoliksi tuottajana Helsingin Sanomilla ja käytti puolet viikostaan Uutisraportin käsikirjoittamiselle. Jos puolikas ihminen tekee kuinka suoraan viivaisesti ja karsitusti sen, minkä Yhdysvalloissa tekee 60 ihmistä ja Ylellä noin 40 ihmistä, se kulluttaa väistämättä todella paljon (Peltomäki 23.9.2022v).

Peltomäki teki kellon ympäri töitä yli kolme vuotta Uutisraportille ilman vapaita. Uutisraportti ei ollut kuitenkaan huono, vaan erinomainen kokemus (Peltomäki 23.9.2022w). Peltomäen sydäntä lämmittää erityisesti se, kun hän kuulee nuorilta ihmisiltä, kuinka paljon Uutisraportti on merkinnyt heille. Peltomäen mielestä Uutisraportti muutti tapaa, jolla Suomessa puhutaan politiikasta (Peltomäki 23.9.2022x). Ennen Uutisraporttia puhumistapa oli huomattavasti vähemmän terävä, faktapohjainen ja enemmän vaahtoisempi. Peltomäki on ylpeä siitä, että Uutisraportti oli tuomassa Yhdysvaltain parhaimpia satiirin perinteitä Suomeen.

4 Noin viikon uutiset

Kuva 4. Kuvakaappaus Noin viikon uutisten rahka-pääaiheesta. Juontajana Jukka Lindström (Noin viikon studio).

Noin viikon uutiset oli TV2-kanavalla esitetty uutissatiiri vuosina 2014–2017 (IS 28.8.2017). Ohjelma voitti kaksi parhaan komedia- ja sketsiohjelman Venla-palkintoa 2017 ja 2018 (Yle 12.1.2018). Noin viikon uutisten juontajana toimi stand up -koomikko Jukka Lindström.

4.1 Noin viikon uutisten tekotapa

Maanantaisin Noin viikon uutisissa järjestettiin aamupalaveri, jossa jokainen sarjan tekijä kertoi ideoita, vitsejä ja näkökulmia, joita jokin viikonlopun uutinen oli itsessä herättänyt, sarjan käsikirjoittaja Janne Zareff kertoo (Zareff 20.9.2022a). Aiheet, joista kumpusi muillakin ajatuksia ja vitsejä, ja joista joku muisti nähneensä hauskan videon, olivat olennainen syy tehdä aiheista isompia. Aiheiden kuului olla käsiteltyinä televisiuutisissa. Aiheet, joista tuntui syntyvän vitsejä ja keksittiin mielekäs näkökulma, jota ei julkisuudessa ollut vielä nostettu esille ja löytyi videomateriaalia, nousivat ohjelman pääaiheiksi.

Ohjelman juuri tulleen tiedon mukaan -osuus ei vaatinut videomateriaalia. Osuuteen voitiin nostaa pieniä uutisia ja yksityiskohtia (Zareff 20.9.2022b).

Kun aiheita valmistellaan, aihetta yritetään katsoa mahdollisimman ulkopuolisesti, ottamatta puolia (Zareff 20.9.2022c). Sitten, kun näkökulma on valittu, näkökulmassa nauretaan jollekulle uutisaiheen osapuolelle.

Zareffin mielestä on yleisesti kivempaa, kun löydetään aiheen syyllinen, jolle nauretaan, toisin kuin prosessin seuraaminen (Zareff 20.9.2022d). Näkökulman löytäminen voi olla poliittisen satiirin ongelma siinä mielessä, että poliittisesta satiirista pitävät eniten ne henkilöt, jotka ovat lähtökohtaisesti samaa mieltä siitä, ketä käsiteltävästä ongelmasta pitäisi syyttää.

Budjetilla oli iso merkitys Noin viikon uutisten teossa, sillä uutissatiirin tekeminen vaatii ison työryhmän (Zareff 20.9.2022e). Uutisten läpikäyminen, vitsien kirjoittaminen, ja kokonaisuuden muovaaminen sanasta sanaan käsikirjoitetuksi ohjelmaksi vaatii hirveän määrän työtä. Noin viikon uutisia esitettiin torstai-iltaisina. Useimmiten ohjelmaan valitut uutisaiheet elivät vielä keskiviikkona ja torstaiamuina. Uutisaiheiden muuttumiseen täytyi pystyä reagoimaan ennen lähetysajankohtaa.

Isoimman työn Noin viikon uutisissa vaati ohjelman kirjoittaminen sitten, kun on päätetty lähetyksessä käytettävät uutisvideot (Zareff 20.9.2022f). On etsitty materiaalia, kirjoitettu hyvät vitsit ja valittu tietty näkökulma käsiteltävään aiheeseen. Sitten koottu materiaali pitää kirjoittaa 6–7 minuutin pituiseksi kokonaisuudeksi niin, että vitsit eivät menetä tehoaan. Vitsejä pitää tulla riittävän tiheästi niin, että tarina etenee koko ajan ja tulee uutta tietoa. Tietoa ei saa kuitenkaan tulla liian paljon, ettei katsoja putoa kärryiltä.

Vitsejä kirjoitettiin jokaiseen Noin viikon uutisten jaksoon paljon enemmän kuin jaksoon mahtui (Zareff 20.9.2022g). Oli myös tilanteita, joissa jokin asia haluttiin selittää auki, jotta katsoja ymmärtää, mistä siinä on kyse, mutta sitten tulisi liian pitkä kokonaisuus ilman vitsejä. Aiheiden karsimisessakin oli paljon työtä.

Noin viikon uutiset ei ollut koko perheen ohjelma, mikä oli Zareffin mukaan vapauttavaa (Zareff 20.9.2022h). Ohjelmaa ei tarvinnut tehdä pienemmille lapsille sopivaan muotoon. Jos lähetysaika oli sellainen, että lähetyksessä olisi pitänyt ottaa huomioon kielenkäyttö, väkivallan tai seksuaalisuuden käsitteleminen, se olisi ollut rajoite.

4.2 Noin viikon uutisten alkuosuus

Noin viikon uutiset alkoi noin viisi minuuttia kestäväällä alkuosuudella, jossa pikkuvitsien jälkeen siirytään käsiteltävään uutiseen. Katsotuimman alkuosuuden aiheena oli lisääntyminen (Noin viikon uutiset 16.9.2016a). Videolla oli yhteensä 13 vitsiä.

Lisääntymisaiheeseen valmistaudutaan katsomalla, kun juontaja Jukka Lindström kertoo suomalaisten huolista.

”Viime aikoinahan suuria huolenaiheita ovat olleet muun muassa Brexit, talous, leikkaukset, vanhustenhoito ja Pokémon Go! -peli. Kyllä, kesällä julkaistiin useampikin huolestunut mielipidekirjoitus, ja yhdessä kysyttiin esimerkiksi ’Miksi keräätte Pokémoneja, miksette kerää marjoja, Lindström sanoo (Noin viikon studio 16.9.2016 0:03–0:17b).

Alustuksen jälkeen siirrytään Ylen uutislähettykseen 12. syyskuuta 2016, jonka mukaan enemmistö suomalaisista oli huolissaan alhaisesta syntyvyydestä, joka aleni jo viidettä vuotta peräkkäin. Taloustutkimuksen kyselyssä ilmeni, että 70 prosenttia vastasi, että lapsia pitäisi tehdä enemmän (Yle Uutiset 12.9.2016c).

”Pitäisi tehdä lapsia? Siis pitäisi, kyllä. Lasten tekemisestä puhuttiin tosiaan tällä viikolla uutisissa ihan kuin jostain arkiaskareesta, jonka voi kirjoittaa johonkin muistilistaan, tyyliin ’hae maitoa, varaa parturi ja lisäännny”, Lindström vitsailee (Noin viikon studio 16.9.2016 0:55–1:07d).

Uutisvideoiden jälkeen siirrytään Ajankohtainen kakkonen -ajankohtaisohjelman lisääntymisiltan.

”Tällä kertaa A2-illassa oli paljon laadukasta keskustelua, mutta kun miettii, että A2:n kannabisilta päättyi räppäämiseen, pakolaisilta päättyi puuron pakkosyöttöön, niin oikeasti pelotti, että mitähän ne keksii tän lisääntymisillan loppuun panna”, Lindström pohti (Noin viikon studio 1:19–1:33h).

A2:n lisääntymisillan vieraina olivat 12. syyskuuta 2016 muun muassa silloinen vihreiden kansanedustaja Ville Niinistö, keskustan kansanedustaja Annika Saarikko, Väestöliiton tutkimusprofessori Anna Rotkirch, Kyamkin tutkimusjohtaja Juhani Pekkola ja perheenisä Janne Kataja.

”Näkisin, että toi Suomineito on vähän kuin hirsitalo. Jokainen tietää, että hyvä hirsitalo pysyy hyvänä, kun se on asuttu ja siitä pidetään huolta”, Kataja kertoi A2:n lisääntymisillassa (Noin viikon studio 1:53–2:01i).

”Hirsitalo? Ihan hyvä vertaus, mutta nyt alkoi kiinnostaa, että onko siinä Jannen vertauskuvalisessa hirsitalossa hometta vai ei?” Lindström vitsailee, ja hänen vieressään on kuva Iltalehden 1. syyskuuta 2011 julkaistusta uutisesta ’Janne Kataja esittelee hometalonsa – katso järkyttävät kuvat (Iltalehti 1.9.2011) (Noin viikon studio 2:02–2:08j).

Katajan lisäksi lisääntymisillassa oli puhumassa myös Radio Aallon aamujuontaja Kimmo Vehviläinen.

”Me miehet, vois olla ihan tosi hyvä juttu, jos käydään ostamassa vaikka puuvillahousut ja laittaa ylipitkät hiukset joka ponnarille, ja opetella pari kivaa lausetta espanjan kielellä. Kaikki Suomen naiset, antaa tulla vain lunta tupaan ja kuraa niskaan tän jälkeen, mut laskekaa nyt pikkusen”, Vehviläinen sanoi (Noin viikon studio 16.9.2016 2:24–2:45k).

”Kimmo Vehviläisen mukaan alhainen syntyvyys johtuu siis naisten nirsoilusta. Ehkä naisten pitäis olla enemmän kuin Radio Aallon aamu, jolle Kimmo Vehviläinenkin on ihan riittävän hyvä”, Lindström vitsaili Vehviläisen kustannuksella (Noin viikon studio 16.9.2016 2:50–3:02l).

Sitten siirrytään taas Yle Uutisten lähetykseen 12. syyskuuta 2016, jonka mukaan alhaisesta syntyvyydestä ovat etenkin huolissaan vanhemmat ikäluokat, eläkeikää lähestyvät yli 50-vuotiaat.

”Eli eläkeläiset ja eläkeikää lähestyvät olivat huolissaan siitä, että eläkkeiden maksajia, eli meitä kaikkia muita on liian vähän. Mistä se sitten johtuu? No siitä, että te eläkeikäiset ja eläkeikää lähestyvät, te ette oo tehnyt tarpeeksi meitä. Niin kuin siis tästä käyrästä esimerkiksi näkyy”, Lindström sanoo, ja osoittaa vierellään näkyvää Tilastokeskuksen tilastoa kokonaisuudelmällisyydestä (Noin viikon studio 16.9.2016 3:22–3:48m).

”Ja nyt te haluatte, että me paikataan teidän virhe siittämällä pätkätöiden lomassa, hartiat jäykkinä uusia pikku veronmaksajia. Siis tajuatteko, minkälainen stressi tosta tulee? Yrittäkää ite rakastella, kun mielessä on BKT ja kestävyysvaje”, Lindström jatkaa (Noin viikon studio 16.9.2016 3:56–4:09n).

Lindströmin mielestä eläkeläisten ja eläkeikää lähestyvien olisi pitänyt tehdä enemmän lapsia, kuten väestöliiton professori sanoi A2:n lisääntymisillassa.

”Sen vauvabuumin olisi pitänyt olla 20 vuotta sitten. Siis mikään ei sitä enää Suomessa ratkaise. Jos syntyvyys Suomessa vähän nousee, se ei varmaan haittaa. Ne lapsethan sitten tuottaa rahaa 25 vuoden päästä aikaisintaan”, Väestöliiton tutkimusprofessori Anna Rotkirch kertoi A2:n lisääntymis-illassa (Noin viikon studio 16.9.2016 4:40–4:57o).

”Kyllä. Tää ongelma olis pitänyt ratkaista 25 vuotta sitten! Eli maanantaina A2-illassa olis yhtä hyvin voitu keskustella aiheesta, joka oli suuri ongelma 90-luvun alussa. Eli ne olis hyvin voineet järjestää vaikka Internet: uhka vai mahdollisuus -ilta. Tai suuren vyölaukku-illan, tai edes sellaisen, että mitä tehdä Kari Salmelaisen takatukalle -illan”, Lindström päättää alkuosuuden (Noin viikon studio 4:58–5:23p).

4.3 Amerikka ensin, Suomi toisena

Kaikkien aikojen katsotuimmalla Noin viikon uutisten videolla on Youtubessa yli 2 miljoonaa näyttökertaa (Noin viikon studio 9.2.2022a). Kyseessä on kolme minuuttia, 40 sekuntia kestävä America First, Finland second -niminen video, jossa irvaillaan Yhdysvaltain presidentinvaalit 2016 voittaneelle Donald Trumpille (Noin viikon studio 9.2.2022b). Koska Trump oli vaalikampanjastaan lähtien vakuuttanut laittavansa Yhdysvallat edelle (”America First”), suomalaisvideossa ehdotetaan Suomea hyväksi kakkoseksi (”America First, Finland Second”).

Kampanjan aloitti Yle Uutisten mukaan hollantilainen satiiriohjelma Zondag Met Lubach, joka on Noin viikon uutisten tapainen tv-satiiri (IMdB 28.10.2022).

”Tästä päivästä lähtien Amerikka tulee aina ensin. Amerikka ensin”, Trump ilmoitti virkaanastujaisissaan (De Avondshow met Arjen Lubach | VPRO 23.1.2017 0:16–0:26a).

”Ja koska ajattelimme, että on parasta myöntyä, me päätimme esitellä pienen maamme hänelle. Tavalla, joka miellyttää häntä eniten”, juontaja jatkaa (De Avondshow met Arjen Lubach | VPRO 23.1.2017 0:27–0:35b).

Seuraavaksi ruutuun ilmestyy video, jossa lukee ’Tämä on viesti Hollannin hallitukselta’.

”Hyvä herra presidentti, tervetuloa tähän Hollannin esittelyvideoon”, Trumpia imitoiva Greg Shapiro sanoo (De Avondshow met Arjen Lubach | VPRO 23.1.2017 0:40–0:45c).

”Perustajamme oli Vilhelm III Oranialainen, joka taisteli espanjalaisia vastaan. Espanjalaiset olivat todellisia mänttejä. He taistelivat meitä vastaan 80 vuotta, mutta he eivät voittaneet meitä. He eivät pystyneet siihen. Mitä luusereita”, imitaattori jatkaa De Avondshow met Arjen Lubach | VPRO 23.1.2017 0:50–1:03d).

Videolla oli 28. lokakuuta 2022 yli 29 miljoonaa näyttökertaa. Video asetti kriteerit muille maille, jotka alkoivat tehdä tekeleestä omia versioitaan (Strömberg 9.2.2017a). Kaikilla eri videoilla imitoidaan Trumpia, keljuillaan naapurimaille ja kehutaan omaa maata.

”Amerikka ensin, oma maa toisena ” -aloitteen otti Yle Uutisten mukaan haltuunsa saksalainen satiiriohjelma Neo Magazin Royale, jota juonsi koomikko Jan Böhmermann (IMdb 28.10.2022).

Satiiriohjelma perusti epävirallisen verkkosivun Who Wants To Be Second?, jossa olevalle maailmankartalle on ripoteltu kaikki maat, jotka ovat tehneet ”Amerikka ensin, oma maa toisena” -videon (Who Wants To Be Second?). Sivuston lisäksi perustettiin myös Facebook-sivu It’s Great! (It’s Great!)

Noin viikon uutisten America First, Finland Second -video syntyi ohjelman tuottajan, Juha Lahden mukaan kiireisellä aikataululla (Strömberg 9.2.2017b). ZDF tarjosi Noin viikon uutisten käyttöön Shaun Streeterin, amerikkalaisen Trump-imitaattorin (Lichtblau 2.2.2017), joka spiikkasi kaikki eurooppalaisten tv-yhtiöiden tekemät videot.

”Saimme heiltä pyynnön ja katsojiltakin oli tullut viitisenkymmentä ehdotusta, joissa toivottiin videota. Jukka Lindström kasasi sitten kuuden hengen käsikirjoitustiimin”, Noin viikon uutisten tuottaja Juha Lahti kertoi Yle Uutisille (Strömberg 9.2.2017c).

”Valmista oli 02.00 keskiviikkoyönä. Työ vaati valtavasti tutkimusta ja videoiden etsimistä ja leikkaamista. Emme voi kuitenkaan ottaa kaikkea kredittiiä, sillä formaattihan oli valmis. Mutta vitsit tietenkkin Suomesta”, Lahti jatkoi (Strömberg 9.2.2017d)

America First, Finland Second -videolla irvaillaan muun muassa Trumpin lupaamalle muurille Yhdysvaltain ja Meksikon rajalle (Noin viikon studio 9.2.2017c).

”Sinä pidät muurien rakentamisesta. Me olemme rakentaneet muureja. No, aitoja. Tuhansia maileja aittaa teiden varsilla. Jotta hirvet pysyvät poissa. Ja me laitoimme hirvet maksamaan aidat. Koska hirvet ovat pahoja hombreja”, Trump-imitaattori sanoo (Noin viikon studio 9.2.2017 2:00–2:16d).

4.4 Guggenheim-rap

Noin viikon uutiset teki myös poliitikkojen sanoista musiikkikappaleita, joista suosituin on MC Soini - Guggenheim-rap feat. Sipilä & Orpo, jolla oli Youtubessa 29. lokakuuta 2022 yli 472 000 näyttökertaa (Noin viikon studio 8.9.2016a). Vuonna 2016 ulkoministerinä toiminut Timo Soini (perussuomalaiset) oli kirjoittanut blogissaan 26. elokuuta 2016, että Helsinkiin suunnitellulle Guggenheim-museolle ei tule valtion rahaa (Soini 26.8.2016). Soini kertoi myös Yle Uutisille 3. marraskuuta 2016, että Guggenheimille ei tule valtion rahaa silloisen, pääministeri Juha Sipilän (keskusta) johtaman hallituksen aikana (Tolkki 3.11.2016).

”Mä olen sanonut Sipilälle ja Orpolle jo useamman kerran, olen nyökännyt. Voin sanoa hitaasti, voin sanoa nopeasti. Guggenheimille ei tule valtionrahaa. Guggenheimille ei tule rahaa”, Soini toistaa musiikin soidessa taustalla (Noin viikon studio 9.6.2016 0:00–0:14b).

32 sekuntia kestävällä videolla pääministeri Juha Sipilä ja valtiovarainministeri Petteri Orpo (kokoomus) nyökkäävät musiikin tahtiin, ja Soinin pää on liitetty räppäävän hahmon päälle, joka villitsee tanssivaa yleisöä. Videon lopussa havainnekuvassa oleva Guggenheim-museo räjähtää.

4.5 Suosituimpana pääaiheena rahka

Noin viikon uutisten suosituin pääaihevideo on rahka, jolla oli Youtubessa 29. lokakuuta 2022 yli 428 000 näyttökertaa (Noin viikon studio 6.11.2015a). Ohjelman juontaja Jukka Lindström kertoi aiheen valinnasta koomikko Henry Lehdon Takaisin kirjoituspöydälle – Henry Lehto -podcastissa 18. elokuuta 2020.

Noin viikon uutisten ensimmäinen taustatoimittaja Heikki Soini oli löytänyt Lindströmin mukaan Kulltajalehdestä (Ignatius 28.10.2014) artikkelin, jossa kerrottiin, että proteiinirahkat olivat yleistyneet. Rahkoja markkinoitiin siten, että pakkauksissa luki 19 grammaa proteiinia (Takaisin kirjoituspöydälle – Henry Lehto 18.8.2020 29:49–30:19a).

”Kun katsoi sitä purkkia, niin proteiinipitoisuus oli itse asiassa pienempi kuin varsinaisessa maitorahkassa. Mutta proteiinin kokonaismäärää markkinoitiin 200 gramman purkissa, jotta se näytti enemmän kuin normaalissa maitorahkapurkissa, jossa on 20 grammaa proteiinia. Siinä oli 18 grammaa, mutta se näytti markkinoinnillisesti isommalta”, Lindström kertoo (Takaisin kirjoituspöydälle – Henry Lehto 18.8.2020 30:20–30:38b).

Kesällä 2015 Lindström pyöritteli rahkaa mielessään ja etsi uutisvideoita rahkasta. Hän löysi Wikipedia-artikkelin ihmisen kehosta ja proteiinin kulutuksesta. Artikkelissa on lause, jossa

Lindströmin mukaan sanotaan, että jos syö proteiinia enemmän kuin keho tarvitsee, ulosteessa saattaa olla huomattavia määriä proteiineja (Takaisin kirjoituspöydälle – Henry Lehto 18.8.2020 30:48–31:24c).

”Tsekkasin, että sitä (proteiinia) on enemmän kuin niissä proteiinirahkoissa, eli paskassa voi olla enemmän proteiinia kuin proteiinirahkassa”, Lindström selventää ((Takaisin kirjoituspöydälle – Henry Lehto 18.8.2020 31:29–31:42d).

Kun Lindström tajusi tämän, hän iloitsi siitä, että rahkavideon loppuun saadaan mainos, jossa joku syö paskaa (Takaisin kirjoituspöydälle – Henry Lehto 18.8.2020 31:44–31:53e).

Koska Wikipediaan ei voinut luottaa, Noin viikon uutisten työryhmä soitti Lindströmiin mukaan ulostutkijoille (Takaisin kirjoituspöydälle – Henry Lehto 18.8.2020 33:43–33:46f).

”Ensinnäkin he olivat valtavan iloisia siitä, että joku soittaa heillekin, mutta toiseksi, he vahvistivat, että tämä pitää paikkansa”, Lindström sanoo Noin viikon uutisten rahkavideolla (Noin viikon studio 6.11.2015 8:23–8:30b).

”Joten ainakin mua pelottaa, että joku haistaa tässä markkinaraon, ja pian me nähdään kaupoissa tämä tuote”, Lindström jatkaa juontoaan (Noin viikon studio 6.11.2015 8:35–8:47d).

Seuraavaksi ruudulle ilmestyy teksti, jossa lukee ’PROproteiini TREENIVINKIT: Treenaajan hätäpala’.

”Moikka. Ensimmäinen kysymys on varmaan, että miksi mun pitäisi syödä paskaa?” koomikko Jape Grönroosin näyttelemä kuntoilija kysyy (Noin viikon studio 6.11.2015 8:51–8:55e).

”Ja joskus treenien jälkeen täytyy vaan saada proteiinia, ja silloin on pakko huutaa: AAAAA!”, Grönroos huutaa muun muassa vessanpöntöllä (Noin viikon studio 6.11.2015 8:56–9:05f).

”Silloin tarvitaan joku nopee välipala, hätäpala”, Grönroos toteaa ja ottaa lusikallisen ruskeaa hätäpala (Noin viikon studio 6.11.2015 9:05–9:08g).

”Hätäpala. Treenaa toffeen maku suussa”, mainoksen kertoja päättää mainoksen (Noin viikon studio 6.11.2015 9:10–9:13h).

4.6 Juuri tulleen tiedon mukaan ja syystäkin ylijääneet vitsit

Noin viikon uutisten jaksot päättyivät Juuri tulleen tiedon mukaan (JTTM) -osuuteen, joka koostui lyhyistä uutisvitseistä. Katsotuimmalla JTTM-videolla oli Youtubessa 30. lokakuuta yli 42 200

näyttökertaa (Noin viikon studio 20.3.2015a). Video kestää 2 minuuttia, 38 sekuntia ja sisältää 11 eri vitsiä.

”Suomen poliisi kommentoi tiistaina Keski-suomalainen-lehdelle, että valtaosaan poliisin tehtävistä liittyy alkoholi. Lehden haastatteleva vanhempi rikoskomisario sanoi, että ilman viinaa Suomen poliisit olisivat työttömiä (Pitkänen 7.3.2015). Juuri tulleen tiedon mukaan Suomen alkoholiteollisuus puolestaan totesi tiedotteessaan, että ilman Suomen työttömiä he olisivat työttömiä”, juontaja Jukka Lindström kertoo ensimmäisen vitsin ja jatkaa (Noin viikon studio 20.3.2015 0:13–0:32b).

”Juuri tulleen tiedon mukaan Alko onkin lanseeraamassa uutta poliisien työllistämissuunnitelmaa nimeltä muista juoda viinaa, etteivät poliisit lähde Kiinaan (Noin viikon studio 20.3.2015 0:33–0:41c).”

Vitsit, jotka eivät päätyneet Noin viikon uutisten lähetykseen, koottiin osioon Syystäkin ylijääneet vitsit. Katsotuimmalla videolla, jota ei suositella herkimmille katsojille, oli 31. lokakuuta 2022 yli 369 700 näyttökertaa (Noin viikon studio 1.12.2016a).

Kaksi minuuttia, 36 sekuntia kestäväällä videolla on yhteensä seitsemän vitsiä, jotka kertoi Noin viikon uutisten käsikirjoittaja ja koomikko likka Kivi. Hän kertoo

”Patrik Laine, sillähän on lähtenyt NHL-ura tosi hyvin. Silloin, kun Laine teki ekan hattutempunsa NHL:ssä, me tehtiin tällainen vitsi, että juuri tulleen tiedon mukaan Laine on nyt kolmanneksi tunnetuin tamperelainen tempuntekijä heti Delfin ja Eelin jälkeen”, Kivi kertoo ja viittaa Särkänniemen delfinaarion Delfi- ja Leevi-delfiineihin, jotka siirrettiin elokuussa 2016 Kreikkaan Veera- ja Eevertti-delfiinien kanssa (Roivainen 29.8.2016; Noin viikon studio 1.12.2016 1:06–1:19b).

Kyseinen vitsi meni lähetykseen, mutta sen jälkeinen vitsi ei (Noin viikon studio 1.12.2016 1:20–1:23c)

”Yhteistähän jääkiekkoilijassa ja delfiinissä on se, että molemmat tietävät, että palkinto on lähellä, kun ilmassa leijuu sillin tuoksu (Noin viikon studio 1.12.2016 1:24–1:31d).”

Noin viikon uutiset päättyi 23. marraskuuta 2017, sillä ohjelman juontaja Jukka Lindström muutti Belgiaan perheensä kanssa töihin (Zareff 20.9.2022i).

5 Noin viikon studio

Kuva 5. Kuvakaappaus Noin viikon studion Rokotekriittisyys-videosta. Juontajina Eeva Vekki (vasemmalla) ja Anders Helenius (Noin viikon studio).

Noin viikon studio oli Yle TV1:llä vuosina 2018-2021 esitetty uutissatiiri (Iltalehti 9.3.2021). Sarjan juontajina toimivat stand up -koomikot Anders Helenius ja Eeva Vekki. Heleniuksen mukaan aloite uudelle satiiriohjelmalta tuli Yleltä, kun Noin viikot uutiset loppui marraskuussa 2017, ja oli tarve jatkaa Suomen nuorta uutissatiiriperinnettä (Helenius 10.10.2022a).

5.1 Kahden juontajan uutissatiiri Weekend Update Yhdysvalloista

Noin viikon uutisiin verrattuna Noin viikon studio erosi siten, että ohjelmalla oli kaksi juontajaa, Anders Helenius ja Eeva Vekki. Uutissatiirit ovat olleet pitkälti sidottuina yhteen juontajaan (Zareff 19.9.2022). Noin viikon studion lisäksi Tämä tästä (Detta om detta) -uutissatiirilla oli kaksi juontajaa, suomenruotsalaiset koomikot Andre Wickström ja Stan Saanila. Uutislähetyksiä parodioinutta ohjelmaa esitettiin Yle Teema & Fem -kanavalla vuosina 2014-2021 (Yle Arena).

Yksi tunnetuimpia kahden juontajan voimalla tehtyjä uutissatiireja on Saturday Night Live -viihdeohjelman Weekend Update -osuus (Saturday Night Live). Nykyisen, 48. kauden Weekend Updatea juontavat koomikot Colin Hanks ja Michael Che. 10. lokakuuta 2022 Youtubessa julkaistu osuus kestää 12 minuuttia, 37 sekuntia. Weekend Update ft. Ego Nwodim and Marcello Hernández – SNL -

nimisellä videolla oli 313 555 näyttökertaa Youtubessa 14. lokakuuta 2022 (Saturday Night Live 10.10.2022a).

Kolme minuuttia, 52 sekuntia kestävän alkuosuuden aikana Jost ja Che kertoivat yhteensä 18 vitsiä. Alkuosuudessa vitsailtiin muun muassa republikaanipuolueen tohtori Mehmet Ozille ja Herschel Walkerille, jotka ovat pyrkimässä senaattiin.

”Yhdysvaltain välivaaleihin on enää kuukausi aikaa. Olenko se vain minä, vai yrittävätkö jotkin ehdokkaat hävitä?” Jost kysyy (Saturday Night Live 10.10.2022 0:20–0:24b).

Välivaaleilla tarkoitetaan Suomi–Amerikka Yhdistysten Liiton sivujen mukaan Yhdysvaltain kongressin välivaaleja, jotka järjestetään kaksi vuotta presidentinvaalin jälkeen, kun nelivuotinen presidenttikausi on puolivälissä. Vaalipäivä järjestetään aina marraskuun ensimmäisen maanantain jälkeisenä tiistaina, mikä on tänä vuonna 8. marraskuuta 2022 (SAM Magazine 11.10.2022).

Jost kertoo Weekend Updatessa, että Ozin tekemien kokeiden arvioinnissa paljastui, että hänen suorittamissaan eläinkokeissa kuoli yli 300 koiraa.

”Mutta lopulta hän sai oikean reseptin”, Jost sanoo ja hänen vieressään näkyy kuva lihapullapaketista, jossa lukee ’Tohtori Ozin eläinperäiset lihapullat (Saturday Night Live 10.10.2022 0:39–0:41c).

Vitsikimaran jälkeen vuorossa oli ajankohtainen vieras, joka oli tässä jaksossa musta Ariel-merenneito. Ariel-elokuva saa ensi-iltansa Digital Spy -sivuston mukaan 26. toukokuuta 2023 (Geisinger, Sandwell 12.10.2022). MovieWeb-sivuston mukaan mustaa Arielia näytteli koomikko Ego Nwodim (MovieWeb 8.10.2022). Vuonna 1989 julkaistussa alkuperäisessä Ariel-animaatioelokuvassa (IMdBi 15.10.2022) Ariel oli valkoihoinen. Arielin muuttunut ihonväri uusintaelokuvassa herätti närää ihmisissä, brittilehti Guardianin toimittaja Arwa Mahdawi kirjoitti kolumnissaan 15. syyskuuta 2022 (Mahdavi 15.9.2022).

”Voit kutsua minua vain Arieliksi, Colin. En minäkään kutsu sinua valkoiseksi Coliniksi suoraan päin naamaa,” musta Ariel sanoo Colinille (Saturday Night Live 10.10.2022 4:20–4:25d).

”Jotkin ihmiset kutsuvat sinua netissä sankariksi ja roolimalliksi”, Jost sanoo (Saturday Night Live 10.10.2022 4:28–4:31e)

”Roolimalliksi? Kenelle? Mustille tytöille, jotka haluavat olla kaloja? Puhun suoraan, se tuo paljon painetta. Ihmiset sanovat ’Ariel, olet täydellinen, olet Ariel, jota me tarvitsemme’. Muija, olen normaali (Saturday Night Live 10.10.2022 4:32–4:45f).”

Noin kolme minuuttia kestävän vierailun jälkeen on vielä yksi vitsikimara, joka kesti minuutin ja 50 sekuntia, sekä sisälsi kahdeksan eri vitsiä.

”Keskiviikkona (5.lokakuuta) oli kansallinen kahvia poliisin kanssa -päivä. Minulla on sellainen tunne, että poliisit haluavat kahvinsa mustana, joissa on pari shottia”, tummaihoisen Che sanoo, ja viittaa poliisin tummaihoisia ihmisiä kohtaan tekemään poliisiväkivaltaan (Saturday Night Live 10.10.2022 8:09–8:16g).

Weekend Updaten viimeisessä osiossa SNL:n oma näyttelijä tulee vieraaksi, ja puhuu ajankohtaisista asioista. Tässä jaksossa vieraana oli SNL:n uusin näyttelijä Marcello Hernández, joka tuli kertomaan Major Leaguen, eli pohjoisamerikkalaisen baseballsarjan pudotuspeleistä.

”Marcello, oletko sinä baseballfani”, Jost kysyy Hernándezilta (Saturday Night Live 10.10.2022 9:15–9:17h).

”Colin, äitini on Kuubasta ja isäni on Dominikaanisesta tasavallasta, joten he ovat tietenkin eronneet. Mutta se tarkoittaa myös sitä, että rakastan baseballia. Latinot dominoivat baseballia. En tarkoita, että olemme luonnollisesti parempia. Sanon vain, että meitä on hauskeempaa katsella. Kenen sinä katsoisit mieluummin pelaavan baseballia, Tannerin Kentuckysta, vai kaverin, jota kutsutaan Call Papiksi, eikä kukaan tiedä miksi”, Hernández vastaa Jostille (Saturday Night Live 9:18–9:41i).

5.2 Noin viikon studion rakenne

Noin viikon studion keskeisin ero Noin viikon uutisista oli ohjelman tekotapa. Noin viikon studiota tehtiin ensemble-ajatuksella, eli studiossa oli muitakin vakiohahmoja, kuten vieraat ja kirjeenvaihtajat juontajien lisäksi (Zareff 20.9.2022).

Noin viikon studion alkuvaiheessa käytettiin samankaltaisia työ- ja tiedonkeruutapoja kuin Noin viikon uutisissa (Helenius 10.10.2022b). Rakenteeltaan ohjelman jakso alkoi lyhyellä alkumonologilla, jossa kerrottiin muutama vitsi, joita ei tuettu kuvilla eikä videoillakaan. Alkuosuuden päätyttyä käytiin läpi pari uutisaihetta lehtilainauksilla, videoilla ja kuvilla tuettuina, joiden jälkeen käsiteltiin pidempää uutisaihetta, jota kutsuttiin viikon aiheeksi.

Noin viikon studion katsotuin pääaihevideo Youtubessa on rokotekritiisyys, jolla oli 15. marraskuuta yli 75 000 näyttökertaa (Noin viikon studio 25.1.2019a). 13 minuuttia, 39 sekuntia kestävässä videossa on yhteensä 21 vitsiä. Pääaiheen keskiössä on Luodon kunta Pohjanmaalla, jossa arviolta 300 ihmistä oli altistunut tuhkarokolle, Yle uutisissa kerrottiin 30. marraskuuta 2018. Altistumisen syynä oli kunnan suuri rokotevastaisuus.

”Kun maailman terveysjärjestö WHO listasi maailmanlaajuiset terveysuhat tälle vuodelle, niin rokotevastaisuus nousi listalle ensi kertaa hiv:n ja ebolan rinnalle. Siis siitä tietää, että on huonossa seurassa, kun sua esitellään yhdessä hiv:n ja ebolan kanssa”, juontaja Eeva Vekki vitsailee (Noin viikon studio 25.1.2019 1:18–1:34b).

Luodon rokotevastaisuuden syynä oli Yle uutisten mukaan seudulla vaikuttava tunnettu rokotekriitikko Linda Kalström. Heleniuksen mukaan Kalströmistä tuli 'tunnettu' rokotekriitikko siksi, että Yle kutsui hänet uudestaan ja uudestaan muutama vuosi ennen Noin viikon studiota esittämään Ylen ohjelmiin omia kantojaan, muun muassa Obs Debattissa 7. marraskuuta 2013.

”Rokotuksien ei loppujen lopuksi ole todistettu suojaavan tauteja vastaan, käytännössä”, Kalström sanoo (Noin viikon studio 25.1.2019 3:10–3:15c).

Närbildissä 13. marraskuuta 2011 Kalströmiltä kysyttiin, oliko hänellä minkäänlaista lääketieteellistä koulutusta.

”Ei, se on etu tässä tapauksessa. Kysymykseen voi ottaa kantaa ilman alan koulutustakin. Ei tarvitse olla alan asiantuntija. Lukutaito riittää (Noin viikon studio 25.1.2019 3:45–3:58d).”

”Ei! Lukutaito ei riitä. Siis kolmasluokkalainen osaa lukea jumbojetin käyttöohjeet, mutta se ei tarkoita sitä, että sitä pitäis päästää lentämään se jumbojet Kanarialle”, Helenius kommentoi Karlströmin puheita (Noin viikon studio 25.1.2019 3:59–4:12e).

Uutisvideoiden -ja kuvien tukemaa pääaihetta kommentoi ohjelman 'kirjeenvaihtaja', stand up -koomikko Tomi Haustola. Eeva Vekki kysyy Haustolalta, joka on olevinaan Luodon terveyskeskuksen edustalla, miksi ympäri maailmaa levitetään salaliittoteorioita rokotteita vastaan. Haustola tarttuu Vekkin ympäri-sanaan, sillä hänen mielestään maapallo on litteä. Vekki korjaa, että maapallo on kuitenkin pyöreä.

”Ei, Eeva. Mä olen käynyt paikassa, jossa pelkkä lukutaito riittää, eli internetissä. Sieltä löytyi tieto, että maa on itse asiassa litteä”, Haustola sanoo (Noin viikon studio 25.1.2019 5:12–5:21f).

Maapallon pyöreyttä käsittelevän videon jälkeen siirrytään takaisin pääaiheen pariin. Helenius kertoo, että Noin viikon studion lähetyspäivään mennessä Suomessa on nähty vain yksittäisiä tuhkarokkotartuntoja. Suurimmassa osassa Suomea rokotteita myös otetaan, mutta joillain alueilla rokotteita otetaan laiskasti. Helenius lainaa Turun Sanomien uutista 14. joulukuuta 2018. Uutisessa haastatellun professori Juhani Knuutin mukaan epidemia on vain ajan kysymys, ellei rokotekattavuus parane.

Helenius jatkaa monologiaan sanomalla, että epidemian varalle nähtiin rajujakin ehdotuksia. Yle uutisissa 2. joulukuuta 2018 kerrotaan opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasosesta, joka halusi selvittää, voitaisiinko rokotusten ottaminen laittaa ehdoksi lapsilisän saamisille. Grahn-Laasosen mielestä on välttämätöntä löytää keinoja, joilla turvataan rokotekattavuus.

”Toi on muuten unelmatilanne kokoomuslaiselle: joko pääset tökkimään köyhiä piikillä, tai sit vie-
mään niiltä tuet”, Helenius kommentoi uutisvideota Grahn-Laasosesta (Noin viikon studio
25.1.2019 7:01–7:08g).

Vekki kertoo, että Grahn-Laasosen idea torpattiin heti. Jotain pitäisi kuitenkin keksiä, sillä kriittisyys
tuntuu vain leviävän. Vekkiä pelottaa, että kohta kriittisyyttä nähdään tilanteissa, joissa sitä ei kai-
vata todellakaan.

Juonnon jälkeen näytetään video autokoulusta, jossa opetetaan kriittistä ajattelua liikenteessä.

”On tärkeää oppia kyseenalaistamaan se ’virallinen’ totuus”, autokoulunopettaja sanoo ja näyttää
kielletty ajosuunta -liikennemerkkiä (Noin viikon studio 25.1.2019 7:28–7:32h).

”Tämä merkki on kielletty ajosuunta, mutta oletteko ikinä miettineet, miksi se suunta on teiltä kiel-
letty? Mitä ne salailee siellä?” opettaja kysyy oppilailta (Noin viikon studio 25.1.2019 7:33–7:42i).

Pääaiheen käsittelyn päättymistä seurasi vieraan haastattelu (Helenius 10.10.2022c). Ohjelman
alkuvaiheessa vieras liittyi jotenkin käsiteltyyn aiheeseen, mutta vieraat vaihtelivat kausien välillä.
Rokotekriittisyyttä käsitelleen jakson vieraana oli toimittaja Riku Rantala.

Helenius kysyi Rantalalta, uskaltaako hän matkustaa Tuomas ’Tunna’ Milonoffin kanssa Luotoon,
sillä heillä oli alkamassa uusi Suomeen sijoittuva matkailuohjelma.

”Meillä on rokotukset kondiksessa, kyllähän sinne pitää mennä varmaan tutkimaan asiaa.
Siellä myös suositeltiin tällaista tiettyä matkailukohdetta, nimeltään Tonttula, jossa on ilmeisesti jotain puutar-
hatonttuja. Luulen, että se on ihan hyvä kombo, rokotevastaisuus ja Tonttula”, Rantala vastasi (Noin viikon
studio 25.1.2019 9:13–9:25j).

Vielä vierailun jälkeen oli Juuri tulleen tiedon mukaan -vitsikimara, jossa oli kevyempiä vitsejä ku-
villa tuettuina, mutta enimmäkseen lyhyitä ja itsenäisiä vitsejä, joista mikään ei ollut yli minuutin
mittainen (Helenius 10.10.2022d).

Katsotuimmalla Noin viikon studion Juuri tulleen tiedon mukaan -videolla Youtubessa oli 15. mar-
raskuuta 10 975 näyttökertaa (Noin viikon studio 21.9.2018a). 21. syyskuuta 2018 julkaistu video
alkaa 17. syyskuuta 2018 Ylen sivuilla julkaistussa uutisessa, jonka mukaan Kärsämäki antoi pot-
kut seksuaalista häirintää kouluruokaan verranneelle rehtorille.

”Juuri tulleen tiedon mukaan rehtorin erottamisen jälkeen kanaviilokki on jälleen koulun limaisin
asia”, Eeva Vekki kertoo vitsin (Noin viikon studio 21.9. 2018 0:06–0:11b).

Minuutin ja 50 sekuntia kestäneellä videolla on yhteensä kahdeksan eri vitsiä.

5.3 Noin viikon studion vastaanotto

Noin viikon studio sai Anders Heleniuksen mukaan hyvän vastaanoton (Helenius 10.10.2022d). Toisin kuin Noin viikon uutiset, Noin viikon studiota esitettiin Yle TV1:llä torstai-iltaisina kello 22 (Olkonen-Lind 16.1.2020). Ohjelmalla oli myös erilainen yleisö kuin edeltäjällään. Noin viikon studiota verrattiin erittäin paljon Noin viikon uutisiin, vaikka kyseessä olikin aivan eri ohjelma.

Noin viikon studio sai osakseen yllättävän vähän kritiikkiä (Helenius 10.10.2022e). Ylellä on myös erittäin hyvä palomuri palautteen ja tekijöiden välillä. Noin viikon studion tekijöille annettiin Ylen puolesta työrauha.

Heleniuksen mukaan osa Noin viikon studion katsojista on ymmärtänyt politiikkaa paremmin uutisatiirin ansiosta. Helenius oli viime kesänä stand up -kiertueella, jonne tuli yksi 12-vuotias poika.

Hän oli katsonut jokaisen Noin viikon studion jakson vanhempiansa kanssa (Helenius 10.10.2022f). Poika oli todella iloinen siitä, että tällaista ohjelmaa esitettiin.

5.4 Koronapandemian vaikutus Noin viikon studioon ja haasteet

Vuonna 2020 puhjennut koronapandemia vaikutti todella paljon Noin viikon studion tekoon (Helenius 10.10.2022g). Helenius muistelee, että ohjelma ehti tehdä koronakevään viimeisen jakson, ennen kuin suurimmat toimenpiteet, liikkumisrajoitukset ja poikkeusolot astuivat voimaan. Viimeisessä jaksossa ennen poikkeusoloja käsiteltiin koronavirukseen reagoimista maailmalla. Youtubessa 20. maaliskuuta 2020 julkaistulla Korona ja maailma -videolla oli yli 56 000 näyttökertaa tiistaina 18. lokakuuta 2022 (Noin viikon studio 20.3.2020).

Noin viikon studion tyyppinen formaatti vaati kuitenkin nauravan yleisön (Helenius 10.10.2022h). Kun yleisö vietiin koronapandemian takia pois, se vaikutti sarjan tekoon esiintyjien näkökulmasta. Pois jäänyt yleisö vaikutti erityisesti vitsejä sisältävien juontojen rytmitykseen. Työhön vaikutti myös naurujen puuttuminen, sillä Helenius on tottunut nauruun tehdessään stand upia.

Haastavinta Noin viikon studion teossa oli Anders Heleniuksen mielestä poliittisen puolen ja kepeyden tasapainoilu (Helenius 10.10.2022i). Pitää olla hauskaa ja rentoa, mutta samalla puhutaan välillä todella vaikeista asioista, kuten koulukiusaamisesta 2. lokakuuta 2020 (Noin viikon studio 2.10.2020).

Helenius kirjoitti yhteensä 140 jaksoa, mukaan luettuina Noin viikon uutiset ja Noin viikon studio (Helenius 10.10.2022j). Poliittikan ja kepeyden yhdistämisen oppii, mutta sitä ei voi oppia koskaan täydellisesti. Jokainen uutinen on uusi aloitus. Aina lähdetään liikkeelle samalta tyhjältä pöydältä,

vaikka tietyt tekniikat ja toimintatavat ovat hallussa. Silti jokaisella kerralla pitää löytää uudestaan jutun pointti ja hauskuuden tasapaino, jotta vitsi kohdistuu oikein.

5.5 Noin viikon studion päättyminen

Noin viikon studio päättyi torstaina 11. maaliskuuta 2021 (Pudas 9.3.2021a). Huumorintutkija, käsikirjoittaja ja toimittaja Janne Zareffin mukaan ohjelma loppui Ylen päätöksestä (Zareff 19.9.2022c). Vaikka Noin viikon studiolla olikin hyvin katsojia, jopa enemmän kuin Noin viikon uutisilla (Zareff 19.9.2022d), lopettamiselle ei ollut erityistä syytä. Ohjelmilla on omat elinkaarensa, ja niiden tilalle halutaan jotain muuta.

Ville Vilén, Ylen luovien sisältöjen johtaja perusti Iltalehdelle 9. maaliskuuta 2021 lopettamispäätöstä ohjelmiston normaalilla uusiutumisella (Pudas 9.3.2021b). Noin viikon studion tilalla nähtiin keväällä 2021 vaaliohjelmia. Vilénin mukaan jatkossa tehtäisiin myös uutta poliittista satiiria samojen tekijöiden kanssa.

”Siitä sitten lisää, kun aika on kypsä”, Vilén sanoi Iltalehdelle (Pudas 9.3.2021c).

Anders Heleniuksen juontopari Eeva Vekki kertoi Helsingin Sanomille puhelimitse 9. maaliskuuta 2021, että Noin viikon studion työryhmä sai tietää hyvissä ajoin, että kyseinen kausi jäi viimeiseksi. Vekki oli silti apeissa tunnelmissa. Eniten häntä harmitti se, että ohjelma lopetettiin silloin, kun Noin viikon studio oli löytänyt oman äänensä ja yleisönsä (Riihinen 9.3.2021a).

”Jokaisen kauden välisellä tauolla mentiin aina eteenpäin laadullisesti, kun tekemisiään ehti reflektoidaan. Nyt seitsemännellä kaudella on ollut mielettömän hyviä katsojalukuja ja tekeminen on ollut hauskaa”, Vekki kertoi Helsingin Sanomille (Riihinen 9.3.2021b).

”Somessa ohjelmaa on haukuttu tyyliin, että ’miten tuo läski feministi on päässyt tekemään meidän verorahoilla tällaista paskaa’, mutta kun ilmoitettiin, että ohjelma lopetetaan, niin tulikin viestejä, että ’voi ei paras ohjelma ikinä’. Missä ne kommentit oli aiemmin? (Riihinen 9.3.2021c)”

Kokemuksena Noin viikon studio oli Heleniukselle hauska (Helenius 10.10.2022k). Noin viikon uutisten ja Noin viikon studion käsikirjoittajana, sekä ohjelman toisena juontoparina toimiminen oli Anders Heleniukselle haastavaa, mutta hieno kokemus silti.

6 Maailmanlopun Uutiset

Kuva 6. Kuvakaappaus Maailmanlopun Uutisten pilottijaksosta (Maailmanlopun Uutiset).

Haastatteluista saatujen tietojen perusteella aloitin oman uutissatiirini, Maailmanlopun Uutisten teon. Satiirin pilottijaksolla oli Youtubessa 15. marraskuuta 55 näyttökertaa. Video kestää 4 minuuttia, 17 sekuntia ja sisältää yhdeksän vitsiä (Maailmanlopun Uutiset 7.11.2022a).

”Torstaina asiantuntija kertoi STT:lle, että Turkki saattaa ratifioida, eli hyväksyä Suomen Nato-jäsenyyden ennen Ruotsia. Näin ollen Ruotsin Nato-haaveista voi tulla kebabia (Maailmanlopun Uutiset 7.11.2022 2:17–2:33b).

Vaikka video onkin kestoaltaan hyvin lyhyt ja sisältää vähän vitsejä verrattuna muihin uutissatiireihin, pilottijakson teko vaatii suuren määrän työtä. Vitsien kirjoittamisen lisäksi kuvasin videon kännykällä, editoin jakson CapCut -ja YouCut sovelluksilla, muokkasin videossa käytetyt kuvat ja lisäsin videolla näkyvän taustakuvan. Koko prosessissa kului useita tunteja.

6.1 Maailmanlopun Uutisten vastaanotto

Yksi Maailmanlopun Uutisten pilottijakson nähneistä kavereistani piti siitä, että tein Yhdysvalloista tuttua uutissatiiria Suomessa ja kehotti jatkamaan Maailmanlopun Uutisten tekoa. Toinen pilottijakson nähneistä kavereistani, vapaa toimittaja ja journalismin opiskelija Emma Kilpinen antoi hyvää ja rakentavaa palautetta.

"Puhut aluksi hieman liian monotonisesti ja hitaasti. Jos kerrot vitsiä, haluaisin siihen kipinää, että 'jee, hauskaa'. Se oli ehkä liian hidasta. Teknillisesti tarvitset mikrofonin. Videon skaalaus oli jännä, kamera pitäisi ottaa hyvällä skaalauksella, mutta konseptina se on hyvä", Kilpinen sanoi (Kilpinen 14.11.2022).

Instagramin puolella Maailmanlopun Uutisilla oli 15. marraskuuta 22 seuraajaa.

7 Pohdintaa: Uutissatiirin teko käy työstä

Opinnäytetyöni tavoitteena oli selvittää, kuinka uutissatiiria tehdään, jotta voisin tehdä uutissatiiria itse. Tavoite onnistui, sillä sain julkaistua Maailmanlopun Uutiset -sarjan pilottijakson (Maailmanlopun Uutiset), joka oli päätuloksena.

Maailmanlopun Uutisten pilottijaksoa varten olisin tehnyt kuitenkin kunnollisen käsikirjoituksen. Kirjoitin lähinnä vain vitsejä uutisotsikoista, jotka kiinnittävät huomioni ja joista syntyi helposti huumoria. Olisin myös käyttänyt juontolappuja, sillä yritin opetella vitsini ulkoa. Juontolapuista olisin voinut katsoa, minkä vitsin kerron seuraavaksi, sillä muuten en muistanut, minkä vitsin kerron nyt. Siksi pilottijaksossa näkyy omituisia leikkauksia.

Kun käsikirjoitus ja juontolaput olisivat olleet valmiina, pilottijakson tekeminen olisi ollut hauskeempaa. Otin useita uusintaottoja pilottijaksoja varten, mikä ärsytti, sillä tavoitteenani oli julkaista pilottijakso uutissatiirini Instagram-tilillä 6. marraskuuta. Julkaisin pilottijakson noin kello 23 aikaan illalla. Olisin myös valinnut pilottijakson editoinnille tarpeeksi aikaa, ettei videon julkaisemiselle olisi tullut kiire.

Olisin myös kertonut vitsejä nopeammin, sillä lähes kaikki seuraamieni uutissatiirien juontajat, Jukka Lindström, Tuomas Peltomäki ja John Oliver puhuvat nopeaan tahtiin, melkein yliampuvasti suurilla eleillä.

Mukavintahan uutissatiirin teko olisi yhdessä, eikä yksin. Jos olisi esimerkiksi kaveri, joka voisi toimia taustatoimittajana suurempaa aihetta, kuten jalkapallon MM-kisoja Qatarissa varten. Hän voisi kerätä tarvittavan tiedon, josta minä teen vitsejä. Yleisönkin edessä esiintyminen olisi luontevampaa, toisin kuin kännykkäkameran edessä omia kasvojaan tuijotellen. Yleisön avulla saisi myös selville, että mitkä vitsit toimivat ja mitkä eivät.

Satiirin teon myötä olen alkanut kuitenkin seuraamaan enemmän yhdysvaltalaisia late night -ohjelmia, joissa on myös satiirisia osuuksia. Esimerkiksi The Late Show with Stephen Colbert -ohjelmassa, jossa juontaja Stephen Colbertilla on tapana pitää noin kymmenen minuutin alkumonologi, jossa hän käsittelee ajankohtaisia aiheita, kuten Yhdysvaltain entisen presidentin, Donald Trumpin asettumissa uudelleen ehdolle vuoden 2024 Yhdysvaltain presidentinvaaleissa (The Late Show with Stephen Colbert 16.11.2022).

Tarjosin Maailmanlopun Uutiset -konseptia myös Yle Kioskille, mutta en ollut kuullut sieltä 15. marraskuuta 2022 mennessä. Kävi miten kävi, jatkan Maailmanlopun Uutisten tekoa niin kauan kuin se on hauskaa ja aikaa riittää.

8 Lähteet

Alenius, J. 2.8.2014. Poliisi kuristi kuoliaaksi - rotukiista roihahti New Yorkissa. Ilta-Sanomat. Luettavissa: <https://www.is.fi/ulkomaat/art-2000000789379.html>. Luettu: 16.11.2022.

Ali-Hokka, A. 8.12.2018. Yle selvitti, mistä Pohjanmaan rokotevastaisuus kumpuaa – "Vahva henkilö on rokottamista vastaan ja se on levinnyt". Yle Uutiset. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10544080>. Luettu: 11.10.2022.

Couch, A. 3.12.2014. Jon Stewart on Eric Garner Case: "We're Not Living in a Post-Racial Society". Hollywood Reporter. Luettavissa: <https://www.hollywoodreporter.com/tv/tv-news/jon-stewart-eric-garner-case-753827/>. Luettu: 16.11.2022.

Comedy Central. 4.12.2014. The Eric Garner Grand Jury Decision. Video. Katsottavissa: https://www.youtube.com/watch?v=ov4nrS_TqU0. Katsottu: 16.11.2022.

De Avondshow met Arjen Lubach | VPRO. 23.1.2017. America First - The Netherlands Second - Donald Trump | ORIGINAL UPLOAD. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=ELD2AwFN9Nc>. Katsottu: 28.10.2022.

Dick, J. 8.10.2022. Saturday Night Live Satirizes Black Ariel Controversy. MovieWeb. Luettavissa: <https://movieweb.com/snl-ariel-controversy/>. Luettu: 16.11.2022.

Easley, J. 9.10.2022. SNL Destroys Dr. Oz In A Terrible Sign For Republicans. PoliticusUSA. Luettavissa: <https://www.politicususa.com/2022/10/09/snl-dr-oz.html>. Luettu: 14.10.2022.

Geisinger G, Sandwell I. 12.10.2022. The Little Mermaid cast, trailer, release date and everything you need to know. Digital Spy. Luettavissa: <https://www.digitalspy.com/movies/a28333685/little-mermaid-remake-cast-release-date-plot-trailer/>. Luettu: 17.11.2022.

Haaga-Helia: Anne Leppäjärvi. Haaga-Helia. Luettavissa: <https://www.haaga-helia.fi/fi/yhteystiedot/anne-leppajarvi>. Luettu: 1.11.2022.

Helenius, A. 10.10.2022. Stand up -koomikko. Haastattelu. Helsinki.

Hinkula, E, Nykänen M. 17.9.2018. Kärsämäki antoi potkut seksuaalista häirintää kouluruokaan verranneelle rehtorille – koulu ei halua leimaantua kohun vuoksi. Yle Uutiset. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10405530>. Luettu: 12.10.2022.

Ignatius A, 28.10.2014: Huijaus rahkahyllyssä. Kuluttaja. Luettavissa: https://issuu.com/kuluttaja-lehti/docs/kuluttaja_07. Luettu: 29.10.2022.

Iltalehti 2011: Janne Kataja esittelee hometalonsa – katso järkyttävät kuvat! Iltalehti. Luettavissa: <https://www.iltalehti.fi/viihde/a/2011090114303664>. Luettu: 27.10.2022.

IS 28.8.2017. Yllätyspäätös: Suosikkijuontaja jättää Noin viikon uutiset – ohjelman jatko epävarmaa. Ilta-Sanomat. Luettavissa: <https://www.is.fi/viihde/art-2000005343580.html>. Luettu: 19.11.2022.

IMdB: The Daily Show: Angelina Jolie. Luettavissa: https://www.imdb.com/title/tt4215298/?ref=ttep_ep32. Luettu: 16.11.2022.

IMdB: Last Week Tonight with John Oliver: Net Neutrality. Luettavissa: https://www.imdb.com/title/tt3740168/?ref=ttep_ep5. Luettu: 17.11.2022.

IMdB. Neo Magazin Luettavissa: <https://www.imdb.com/title/tt3286728/>. Luettu: 28.10.2022.

IMdB: Pieni merenneito. Luettavissa: <https://www.imdb.com/title/tt0097757/>. Luettu: 15.10.2022.

IMdB. Zondag met Lubach. Luettavissa: <https://www.imdb.com/title/tt5556434/>. Luettu: 28.10.2022.

It's Great! Luettavissa: <https://www.facebook.com/itsgreateu>. Luettu: 28.10.2022.

Luettavissa: https://www.imdb.com/title/tt3740168/?ref=ttep_ep5. Luettu: 16.11.2022.

Jon Stewart. Jewish Virtual Library. Luettavissa: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/jon-stewart>. Luettu: 27.9.2022.

Kareinen, J. 22.4.2016: Rakas päiväkirja, @uutisraporttihämmensi tänään kämppistäni - -. Twitter-viesti @jessekareinen. Luettavissa: <https://twitter.com/jessekareinen/status/723444118324690944/photo/1>. Luettu: 4.10.2022.

LastWeekTonight 2.6.2014. Net Neutrality: Last Week Tonight with John Oliver (HBO). Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=fpbOEoRrHyU>. Katsottu: 16.11.2022.

Last Week Tonight with John Oliver. 9.6.2014. FIFA and the World Cup: Last Week Tonight with John Oliver (HBO). Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=DIJEt2KU33I>. Katsottu: 7.11.2022.

Last Week Tonight with John Oliver. 17.8.2015. Televangelists: Last Week Tonight with John Oliver (HBO). Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=7y1xJAVZxXg>. Katsottu: 7.11.2022.

LastWeekTonight. 22.8.2022. Carbon Offsets: Last Week Tonight With John Oliver (HBO). Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=6p8zAbFKpW0>. Katsottu: 16.11.2022.

Last Week Tonight With John Oliver. 21.8.2022. S9, E21: August 21, 2022: Carbon Offsets.Video. Katsottavissa: <https://play.hbomax.com/player/urn:hbo:episode:GYhhAywN0HY6IQwEAAADj>. Katsottu: 16.11.2022.

Lehto, Henry. 28.8.2020: Podcast-sarja: Takaisin Kirjoituspöydälle, osa 38: Jukka Lindström. Henry Lehto Stand up -komiikkaa, käsikirjoitusta, podcast ja muuta hörhöilyä. Luettavissa: <https://henrylehto.com/2020/08/18/podcast-sarja-takaisin-kirjoituspoydalle-osa-38-jukka-lindstrom/>. Luettu: 29.10.2022.

Lehto H. Elokuu 2020: Takaisin kirjoituspöydälle – Henry Lehto elokuu 2020: Osa 38: Jukka Lindström palaa toistamiseen kirjoituspöydälle. Takaisin kirjoituspöydälle – Henry Lehto -podcast. Kuunneltavissa: <https://open.spotify.com/episode/327iQfrhuiyxztVBE7jEX9>. Kuunneltu: 29.10.2022.

Lichtblau, Q. 2.2.2017: Was braucht es für die perfekte Trump-Stimme? Jetzt. Luettavissa: <https://www.jetzt.de/interview/shaun-streeter-stimmenimitator-von-donald-trump>. Luettu: 28.10.2022.

Luukkonen, R. 20.7.2016: Mieliidekirjoitus: Miksi keräätte Pokémoneja, miksette kerää marjoja? Helsingin Sanomat. Luettavissa: <https://www.hs.fi/mieliide/art-2000002911650.html>. Luettu: 23.10.2022.

Maailmanlopun Uutiset 7.11.2022: Maailmanlopun Uutiset jakso 1: Pilotti. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=qwIBKbFEIpE&t=153s>. Katsottu: 17.11.2022.

Mahdavi, A.17.9.2022: Little Mermaid's racist critics pollute magical undersea world with bigotry. Guardian. Luettavissa: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2022/sep/17/little-mermaid-racist-critics-backlash>. Luettu: 15.11.2022.

MTV Uutiset 14.11.2015: MTV seuraa hetki hetkeltä Pariisin iskuja: FBI auttaa tutkinnassa, Britanniassa erikoisjoukot kaduille. Luettavissa: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/mtv-seuraa-livena-ranskaan-julistettu-hatatila-jopa-60-ihmista-kuollut-terrori-iskuissa/5558952>. Luettu 16.11.2022.

Noin viikon studio. 19.3.2015: Noin viikon uutiset 19.3.2015: JTTM. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=dVDpyioEW7A>. Katsottu: 30.10.2022.

Noin viikon studio. 6.11.2015. Noin viikon uutiset: Rahka. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=YRDu3EMq-tk>. Katsottu: 29.10.2022.

Noin viikon studio.8.9.2016. MC Soini - Guggenheim-rap feat. Sipilä & Orpo. Katsottavissa: https://www.youtube.com/watch?v=K0a_ofU-pLE. Katsottu: 29.10.2022.

Noin viikon studio.16.9.2016: Jukka Lindström & Noin viikon uutiset: Lisääntyminen. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=r5xGE13gL8Q&t=197s>. Katsottu: 19.10.2022.

Noin viikon studio 1.12.2016. SYYSTÄKIN ylijääneet vitsit // Ei herkimmille katsojille. Video. Katsottavissa: https://www.youtube.com/watch?v=kiFY_Zj_OxQ. Katsottu: 31.10.2022.

Noin viikon studio. 9.2.2017.America First, Finland Second (OFFICIAL) | Noin Viikon Uutiset with Jukka Lindström. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=yP9Qt-bSz40>. Katsottu: 28.10.2022.

Noin viikon studio. 21.9.2018: Potkut, paavi ja parkkikolikkokopla | JTTM | Noin viikon studio. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=dxl-yP51O2Y>. Katsottu: 12.10.2022.

Noin viikon studio. 25.1.2019. Rokotekriittisyys | Noin viikon studio. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=WmMqcWWwt8E>. Katsottu: 11.10.2022.

Noin viikon studio.20.3.2020: Korona ja maailma. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=FhUDDTOKml&t=97s>. Katsottu: 18.10.2022.

Nytin toimitus HS. 30.5.2015. Näin nopeasti Sipilän takki kääntyi: Leikkaa sieltä, mitä kansanedustajana puolusti. Helsingin Sanomat.Luettavissa: <https://www.hs.fi/nyt/art-2000002827980.html>. Luettu: 16.11.2015.

Nytin toimitus.19.3.2016: Uutisraportti: Näin Timo Soini ennusti 28 vuotta sitten Donald Trumpin nousun. HS Nyt. Luettavissa: <https://www.hs.fi/nyt/art-2000002892153.html>. Luettu: 1.11.2022.

Olkkonen-Lind M.16.1.2020. Juontaja-koomikko Eeva Vekki juontaa Noin Viikon Studio -ajankohtaissatiiria Anders Heleniuksen kanssa. Seura. Luettavissa: <https://seura.fi/tv/poiminnat/juontaja-koomikko-eeva-vekki-juontaa-noin-viikon-studio-ajankohtaissatiiria-anders-heleniuksen-kanssa/>. Luettu: 16.11.2022.

Peltomäki, T. 2.7.2017. Suomi ensin -leiri purettiin, mutta tukea löytyy nyt eduskunnasta asti. HS Nyt. Luettavissa: <https://www.hs.fi/nyt/art-2000005276588.html>. Luettu: 19.11.2022.

Peltomäki, T. 23.9.2022. Toimittaja. Helsingin Sanomat. Haastattelu. Helsinki.

Pitkänen H. 17.3.2015: Poliisi: "Ilman viinaa olisimme työttömiä". Keskisuomalainen. Luettavissa: <https://www.ksml.fi/paikalliset/2508544>. Luettu: 30.10.2022.

- Pudas, M.9.3.2021: Yle lopettaa ainoan poliittisen satiiriohjelmansa. Iltalehti. Luettavissa: <https://www.iltalehti.fi/tv-ja-leffat/a/2df35a00-c3c5-4c57-a5be-84e2b37dae73>. Luettu: 11.10.2022.
- Riihinen, E. 3.2021. Uutisaiheita satiirisesti käsitellyt Noin viikon studio lopetetaan – Ohjelman juontaja kertoo alkuaikojen rankasta palautteesta. Helsingin Sanomat. Luettavissa: <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000007850354.html>. Luettu: 18.10.2022.
- Rivero, K.19.3.2019. John Oliver actually changed the world with these 'Last Week Tonight' segments. Showbiz CheatSheet. Luettavissa: <https://www.cheatsheet.com/entertainment/john-oliver-actually-changed-the-world-with-these-last-week-tonight-segments.html/>. Luettu: 16.11.2022.
- Roivainen I. 29.8.201. Etusivu kysyy: Välitätkö Särkänniemen delfiinien kohtalosta? YleX Etusivu. Luettavissa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2016/08/29/etusivu-kysyy-valitanko-sarkanniemen-delfiinien-kohtalosta>. Luettu: 31.10.2022.
- Sallinen, P. 7.4.2016. Uutispuuron hämmentäjä. Journalisti. Luettavissa: <https://journalisti.fi/artikkelit/2016/04/uutispuuron-hmmentijt/>. Luettu: 16.11.2022.
- SAM Magazine 11.10.2022. Keskustelutilaisuus – Yhdysvaltain välivaalit 2022: Pohjois-Amerikan tutkijat vastaavat. Luettavissa: <https://www.sammagazine.fi/ajankohtaista/keskustelutilaisuus--yhdysvaltain-valivaalit-2022-pohjoisamerikan-tutkijat-vastaavat-6.111.31692.d8fd562f2f>. Luettu: 15.10.2022.
- Saturday Night Live. 10.10.2022. Weekend Update ft. Ego Nwodim and Marcello Hernández – SNL. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=XPcEzzScN9E>. Katsottu: 14.10.2022.
- Soini, T. 9.6.2016. Populismilla pelotellaan. Timo Soinin plokki. Luettavissa: <http://timo-soini.fi/2016/06/populismilla-pelotellaan/>. Luettu: 1.11.2022.
- Strömberg, J. 10.2.2017: "Suomi toiseksi" -video pamahti viraalihitiksi – jo miljoonia katsojia. Yle Uutiset. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9453271>. Luettu: 28.10.2022.
- The Late Show with Stephen Colbert. 16.11.2022. Katie Hobbs Defeats Kari Lake In AZ | Why T**** Wants To Run For President Again. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=Jaq7nsiU72U>. Katsottu: 19.11.2022.
- Tolkki, K. 3.11.2016: Tuleeko Guggenheimille sittenkin valtion rahaa? Soini: "Ei missään muodossa". Yle Uutiset. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9270076>. Luettu: 29.10.2016.

Traficom Liikenne- ja viestintäministeriö 1.7.2021. Internetin avoimuus eli verkkoneutraliteetti. Luettavissa: <https://www.traficom.fi/fi/viestinta/viestintaverkot/internetin-avoimuus-eli-verkkoneutraliteetti>. Luettu: 16.11.2022.

Tuomas Peltomäki. 19.6.2016. Orpo 2016 vs. Stubb 2014. Video. Katsottavissa: <https://www.facebook.com/watch/?mibextid=Ujz3FsPmpSt8w1S&v=485036048353678>. Katsottu: 7.11.2022.

Tämä tästä (Detta om detta). Video. Katsottavissa: <https://areena.yle.fi/1-4153423>. Katsottu: 11.10.2022.

Upstate University of South Carolina: Evaluating News: Satirical News. Luettavissa: https://uscups-tate.libguides.com/news_aware/SatireNews. Luettu: 16.11.2022.

Uutisraportti. 26.10.2015.Näin nopeasti Juha Sipilän takki kääntyi -- Uutisraportti 30.5.2015. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=0A0HrEqYSWc>. Katsottu: 16.11.2022.

Uutisraportti. 26.10.2015.Pitäkää toisistanne huolta -- Uutisraportti feat. Juha Sipilä, Timo Soini, Alexander Stubb. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=YzeueYcy5cw>. Katsottu: 16.11.2022.

Uutisraportti. 24.11.2015. Uutisraportti -- Pariisin terrori-iskut. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=0XfmXooRAA4>. Katsottu: 7.10.2022.

Uutisraportti. 3.7.2017.Uutisraportti – viimeinen jakso. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=0XfmXooRAA4>. Katsottu: 7.10.2022.

Väntönen, E. 2.4.2022. Amerikkalainen tähtijuontaja levittää miljoonayleisölle salaliittoteoriaa Ukrainasta – Professorikin on ymmällään Venäjä-propagandan edessä. Helsingin Sanomat. Luettavissa: <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000008713501.html>. Luettu: 16.11.2022.

Zareff, J. 26.3.2020. Uutissatiiri viihdyttää ja viettelee, mutta se ei ole journalismia. Journalisti. Luettavissa: <https://journalisti.fi/nakokulmat/2020/03/uutissatiiri-viihdytt-ja-viettelee-mutta-se-ei-ole-journalismia/>. Luettu: 16.11.2022.

Zareff, J.2020. Kuinka vallalle nauretaan: poliittinen satiiri suomalaisessa televisiossa. Gaudeamus. Kerava.

Zareff, J. 20.9.2022. Toimittaja, käsikirjoittaja. Yleisradio. Haastattelu. Helsinki.

ZDF Magazin Royale. 2.2.2017: Germany second | NEO MAGAZIN ROYALE mit Jan Böhmermann – ZDFneo. Video. Katsottavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=WcH9eWBs9fw>. Katsottu: 28.10.2022.

Wilkinson, A. 14.2.2019.5 years in, HBO's Last Week Tonight is a lot more than "just comedy". Vox. Luettavissa: <https://www.vox.com/culture/2019/2/14/18213228/last-week-tonight-john-oliver-hbo-season-six>. Luettu: 16.11.2022.

Who Wants To Be Second ? Luettavissa: <http://www.everysecondcounts.eu/>. Luettu: 28.10.2022.

Yle 12.1.2018: Ylen ohjelmille huimat yksitoista Kultainen Venla -palkintoa. Yle. Luettavissa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2018/01/12/ylen-ohjelmille-huimat-yksitoista-kultainen-venla-palkintoa>. Luettu: 19.11.2022.